

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра анатомії, клінічної анатомії і оперативної хірургії,
патоморфології та судової медицини

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Іщенко Н.М.

“ ___ ” _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

5 КУРС (ІХ, Х СЕМЕСТРИ)

БЛОКИ НАВЧАЛЬНИХ РОЗДІЛІВ № 5, 6

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 221 «Стоматологія»

Розробник	Єлінська А. М.	_____
Зав. кафедри розробника	Черно В. С.	_____
Гарант освітньої програми	Єлінська А.М..	_____
Директор інституту	Грищенко Г.В.	_____
Начальник НМВ	Алексєєва А О.	_____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Ортопедична стоматологія	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	221 «Стоматологія»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Стоматологія	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	5-й	
Навчальний рік	2022-2023	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	9, 10-й	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	7 кредитів/210 год. 3/4 кр. 90/120	
Структура курсу: – лекції – практичні заняття (півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	16 год.	
	86 год.	
	108 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	51%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	Екзамен – 9-й семестр, Залік – 10 сем	

2. Мета, завдання та заплановані результати навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» є оволодіння методиками виконання певних стоматологічних маніпуляцій, на основі ОПП підготовки лікаря - стоматолога, які використовуються при лікуванні стоматологічних пацієнтів з подальшим їх застосуванням в клініці ортопедичної стоматології.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» є:

- закладання основи вивчення здобувачами вищої освіти теоретичних знань, опанування практичними навичками та вміннями з ортопедичної стоматології, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з ортодонтією, ортопедичною стоматологією, в тому числі імплантологією та формування умінь застосувати знання та навички у професійній діяльності;
- формування майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та умінь з дисципліни, закладання основи здорового способу життя та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності.
- Оформлення звітної документації ортопеда-стоматолога.

Передумови вивчення дисципліни (міждисциплінарні зв'язки).

«Ортопедична стоматологія» як дисципліна

- ґрунтується на попередньому вивченні здобувачами вищої освіти анатомії людини; пропедевтики ортопедичної стоматології, патоморфології й інтегрується з цими дисциплінами;
- закладає основи вивчення здобувачами вищої освіти таких клінічних дисциплін, як ортодонтія, ортопедична стоматологія, в тому числі імплантологія;
- інтегрується з хірургічною стоматологією.

Блок № 5. Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепного апарату.

Знати:

- Етіологію, патогенез, клінічну картину, диференційну діагностику основних стоматологічних захворювань;
- Функціональну жувальну ланку;
- Знати рефлексії жувальної системи за І.С. Рубіновим.
- Атипове протезування.
- Спеціальну (терапевтичну, ортопедичну, хірургічну, ортодонтичну) підготовку порожнини рота до протезування;
- Методи обстеження – оклюдограма, Т-скан, пародонтограма, ЕМГ, рентгенодіагностика, КТ, МРТ тощо.
- Загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики патологічного стирання твердих тканин зубів.
- Загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики вторинних зубо-щелепних деформацій;
- Види стабілізації рухомих зубів;
- Шинуючі конструкції лікувальних апаратів, що застосовуються при пародонтиті.
- Уявлення про типи стоматологічної імплантації.
- Уявлення про складові частини імплантатів: тіло імплантата, заживляючі гвинти, формувачі ясен, абатменти, тимчасові абатменти, лабораторні аналоги імплантатів, трансфери.
- Показання та загальні і місцеві протипоказання до стоматологічної імплантації;
- Уявлення про основні методи діагностики при імплантаційному втручанні;
- Уявлення про основні принципи планування кількості імплантатів та їх розташування при частковій та повній адентії.
- Уявлення про хірургічний протокол одноетапної імплантації, двоетапної імплантації, безпосередньої імплантації;
- Уявлення про етапи виготовлення оклюзійно-хірургічного шаблону при повній та при частинній адентії.

Вміти:

- Встановлювати попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
- Створювати план ортопедичного лікування.
- Підготувати ротову порожнину пацієнта до протезування.
- Виконувати вибіркове шліфування зубів.
- Складати одонтопародонтограму пацієнтів з патологією пародонту;
- Виготовити тимчасові шинуючі конструкції із застосуванням сучасних технологій.
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів досліджень СНЩС;
- Проводити профілактику захворювань (дисфункцій) СНЩС;
- Трактувати поняття травматичний синдром, травматична оклюзія.

Блок 6. Субординатура.**Знати:**

- Методи знеболення при препаруванні зубів.
- Види ретракції ясен
- Послідовність та особливості препарування зуба під коронку (штамповану, суцільнолиту металеву, керамічну, металокерамічну).
- Послідовність та особливості препарування зубів під різні види вкладок.
- Послідовність та особливості препарування зубів під вініри.
- Особливості препарування кукси зубів під штифтові конструкції.
- Особливості вибору конструкції мостоподібного протеза.
- Особливості вибору конструкції часткового знімного пластинкового протеза.
- Знати методи і етапи визначення та фіксації центрального співвідношення щелеп при 1, 2, 3, 4 групах дефектів.
- Межі часткових та повних знімних пластинкових протезів.
- Принципи постановки штучних зубів в часткових і повних знімних протезах.
- Методи паралелометрії. Засвоїти етапи проведення паралелометрії діагностичної моделі.
- Засади вибору конструкції бюгельного протезу.
- Основні види протезування на імплантатах;
- Переваги та недоліки відбиткових матеріалів, які застосовуються в процесі імплантаційного лікування;
- Клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних, знімних та умовно-знімних конструкцій на імплантатах.
- Принципи роботи з артикулятором.
- Послідовність корекції часткового та повного знімного протеза.
- Особливості професійної та особистої гігієни при використанні дентальних імплантатів;
- Критерії ефективності стоматологічної імплантації;
- хірургічний протокол одноетапної імплантації, двоетапної імплантації, безпосередньої імплантації;
- Ускладнення, які можуть виникнути у віддалені терміни після імплантації.

Вміти:

- Проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп.
- Проводити диференціальну діагностику між переломами щелеп різної локалізації.
- Проводити клінічне обстеження пацієнтів з посттравматичними ускладненнями.
- Проводити препарування зуба під коронку (штамповану, суцільнолиту металеву, керамічну, металокерамічну).
- Проводити препарування зуба під різні види вкладок.
- Проводити препарування зуба під вініри.
- Проводити препарування кукси зубів та підготовку кореня під штифтові конструкції.

- Отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами (силіконовими, альгінатними);
- Перевірювати конструкції штучних коронок.
- Перевірювати конструкцію мостоподібного протеза.
- Проводити фіксацію коронок та мостоподібних протезів
- Проводити зняття коронок.
- Отримувати функціональні відбитків.
- Визначити центральне співвідношення щелеп при різних групах дефектів за допомогою воскових шаблонів з прикусними валиками.
- Перевіряти конструкцію часткового та повного знімного протеза.
- Перевіряти каркас бюгельного протеза.
- Отримувати відбитки способом «відкритої ложки», «закритої ложки»;
- Виготовити оклюзійно-хірургічний шаблон при повній та при частковій адентії.
- Накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів при переломах щелеп.
- Надавати ортопедичну допомогу пацієнтам з посттравматичними ускладненнями (тугорухомість відламків, контрактура, несправжній суглоб, фрагменти, що неправильно зрослися).
- Надавати ортопедичну допомогу хворим після оперативних втручань у щелепно-лицевій ділянці (резекційні протези).
- Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу
- Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.
- Формувати цілі та визначити структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.
- Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
- Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
- Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Розроблена програма відповідає *освітньо-професійній програмі (ОПП) «Стоматологія»* та Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, фахові):

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю 221 «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні: (ЗК) – ЗК-1– ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ЗК-19, ЗК-20:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК-6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-11. Здатність працювати в команді.

ЗК-13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-19. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК-20. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові: (ФК) – ФК-1 – ФК-9, ФК-12– ФК-17:

ФК-1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

ФК-2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК-3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

ФК-4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

ФК-5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

ФК-6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

ФК-7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

ФК-8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

ФК-9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

ФК-12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

ФК-13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

ФК-14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

ФК-15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

ФК-16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ.

ФК-17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми очікувані **програми результати навчання (ПРН)** включають вміння **ПРН1– ПРН11, ПРН13– ПРН16, ПРН18–ПРН24:**

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лищевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

ПРН 24. Розробляти заходи щодо організації, інтеграції надання стоматологічної допомоги населенню та проводити маркетинг медичних, в тому числі стоматологічних послуг в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

3. Програма навчальної дисципліни

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС) та складає загалом 18 кредитів, що розподілені на 3-му курсі – 4 кредити, на 4-му курсі – 7 кредитів, та на 5 курсі навчання – 7 кредитів.

Програма навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» на 5 курсі структурована у 2 навчальні блоки, що включили 7 розділів навчальної дисципліни.

БЛОК № 5. Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепного апарату.

Розділи блоку:

15. Атипове протезування.

16. Ортопедичні методи лікування захворювань тканин пародонту.

17. Імплантологія.

БЛОК №6. Субординатура.

Розділи блоку:

18. Незнімне протезування.
- 19 Знімне протезування.
20. Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепної системи.
21. Щелепно-лицева ортопедія.

3.1. Зміст навчальної дисципліни

БЛОК №5. «Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепного апарату»

Розділ 15. Сучасні методи обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Протезування дефектів зубів та зубних рядів знімними та незнімними протезами

Тема 72. Підготовка порожнини рота до протезування.

Конкретні цілі:

- Планувати обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження;
- Проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз;
- Визначати тактику ведення (лікування) хворого в клініці ортопедичної стоматології
- Запропонувати план підготовки порожнини рота до протезування;
- Застосовувати методи підготовки порожнини рота до протезування;
- Демонструвати отримання моделей зубних рядів та протезного ложа

План та задачі ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види та задачі протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення. Показання та об'єм хірургічної підготовки порожнини рота до протезування. Показання до терапевтичної підготовки опорних зубів. Ортодонтичні методи підготовки порожнини рота до протезування.

Тема 73. Показання до відновлення дефектів коронкової частини зуба металокерамічними конструкціями. Клінічні етапи.

Конкретні цілі:

- знати показання до виготовлення металокерамічних конструкцій
- оволодіти навичками препарування зубів під металокерамічні коронки
- оволодіти різними методами ретракції ясенного краю
- демонструвати отримання точних відбитків силіконовими масами
- провести припасовку готової конструкції, перевірка оклюзії
- вибрати матеріал для постійної фіксації металокерамічних коронок

Показання та протипоказання до виготовлення металокерамічних конструкцій. Послідовність та правила препарування зубів. Вибір інструментарію. Форми уступів. Вибір методу ретракції ясенного краю (механічний, хімічний, хірургічний та комбінований), в залежності від клінічної ситуації.

Технологія отримання точного відбитку. Вибір відбиткових мас. Фіксації центральної оклюзії за допомогою міжоклюзійних відбитків. Припасування та фіксація металокерамічних коронок. Вибір цементу для постійної фіксації.

Тема 74. Технологія виготовлення металокерамічних конструкцій.

Конкретні цілі:

- знати класифікацію сплавів металів та керамічних мас, що використовують для
- виготовлення металокерамічних конструкцій
- пояснити різницю керамічних мас для виготовлення комбінованих та суцільнокерамічних конструкцій
- визначити основні вимоги до сплавів металів та керамічних мас
- знати механізм з'єднання фарфорової маси з металом
- знати послідовність нанесення керамічних мас, процес їх спікання
- проаналізувати можливі помилки при виготовленні металокерамічних конструкцій, шляхи їх запобігання

Класифікація сплавів металів, благородні та неблагородні метали, їх переваги та недоліки, клінічне значення. Значення коефіцієнта термічного розширення при виборі керамічних мас.

З'єднання керамічної маси з металом за допомогою механічної ретенції, хімічної взаємодії та напрузі стиснення. Методи підготовки поверхні металевого каркасу (шліфування поверхні, нагрівання при неповному вакуумі, протравлювання кислотою, нагрівання в повітрі).

Етапи пошарового нанесення керамічних мас, процес їх спікання. Оцінка готової металокерамічної конструкції. Можливі помилки та ускладнення на різних етапах виготовлення, шляхи їх попередження та методи усунення.

Тема 75. Естетичне протезування з використанням вінірів.

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів;
- Проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба;
- Вміти пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження у пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів;
- Правильно вибирати тактику лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів;
- Вміти застосовувати різні технології виготовлення вінірів при лікуванні пацієнтів;
- Вміти вибрати конструкцію вініра в різних клінічних ситуаціях;
- Виконувати препарування зуба під вініри;
- Отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами силіконовими;
- Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів;
- Виконувати фіксацію вінірів;

Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича). Показання до виготовлення вінірів. Вимоги. Порівняльна характеристика вінірів, виготовлених за різними технологіями. Загальні принципи препарування зубів під вініри.

Препарування зубів під вініри при різних клінічних ситуаціях. Клінічні і лабораторні етапи протезування вінірами.

Технологія виготовлення вінірів CAD/CAM. На вогнетривких моделях. Тимчасове протезування показання та методика проведення. Технологія виготовлення CAD/CAM, на вогнетривких моделях, прес-кераміка, литьова прес-кераміка. Фіксація вінірів (адгезивна техніка фіксації на композитні цементі).

Тема 76. Ортопедичне лікування дефектів твердих тканин зубів керамічними вкладками, коронками.

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів;
- Проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба;
- Вміти пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження у пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів;
- Правильно вибирати тактику лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів;
- Вміти застосовувати різні технології виготовлення вкладок, коронок при лікуванні пацієнтів;

Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича). Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Формування порожнин I, II, III, IV, V класу за Black. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay). Клінічні і лабораторні етапи протезування вкладками.

Методи виготовлення реставрацій з використанням безметалевих технологій. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин, керамічними вкладками, коронками технологія їх виготовлення.

Технологія виготовлення реставрацій CAD/CAM.

Метод на вогнетривких моделях.

Тема 77. Ортопедичні методи відновлення коронкової частини зуба після ендодонтичного лікування

Конкретні цілі:

- Обстежувати пацієнта, інтерпретувати результати клінічних та спеціальних

- (додаткових) методів дослідження при повному руйнуванні коронкової частини зуба;
- Обирати конструкції штифтів в різних клінічних ситуаціях;
- Лікувати пацієнтів зі зруйнованими зубами;
- Демонструвати окремі клініко-технологічні етапи виготовлення штифтових конструкцій;
- Демонструвати виготовлення суцільнолітої куксової вкладки.

Показання до застосування штифтових конструкцій. Конструктивні елементи штифтових зубних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штифтових зубів різних конструкцій. Литі та розбірні литі куксові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування. Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування. Скловолоконні та вуглецеві стандартні штифти: показання та технологія застосування.

Тема 78. Ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами

Конкретні цілі:

- Виявляти та пояснювати клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів у пацієнтів, які потребують виготовлення незнімних зубних протезів;
- Планувати об'єм підготовки пацієнта при часткових дефектах зубних рядів перед протезуванням;
- Демонструвати окремі клініко-лабораторні етапи виготовлення мостовидних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення незнімного протезування;
- Виконувати фіксацію мостовидного протеза;

Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями (мостовидними конструкціями). Біомеханіка мостовидних протезів. Вимоги та вибір опорних зубів під незнімні мостовидні конструкції. Підготовка опорних зубів для виготовлення мостовидних протезів.

Тимчасові ортопедичні протези. Конструкції мостовидних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолітих мостовидних протезів, металокерамічних мостовидних протезів, адгезивних. Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування.

Тема 79. Захист вітальних зубів при виготовленні незнімних ортопедичних конструкцій

Конкретні цілі:

- Вміти вибрати метод виготовлення тимчасової коронки в різних клінічних ситуаціях;
- Виконувати препарування зуба під штучну коронку (литу коронку, літу комбіновану та безметалеву коронку);
- Виконувати обробку відпрепарованого зуба різними засобами захисту дентину
- Отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами силіконовими, альгінатними;
- Проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення тимчасових коронок;
- Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів;
- Виконувати фіксацію та зняття тимчасової коронки;

Тимчасове протезування показання та методика проведення. Показання до виготовлення тимчасових коронок. Вимоги до тимчасових коронок. Порівняльна характеристика різних методів виготовлення тимчасових коронок. Клініко-лабораторні етапи виготовлення тимчасових коронок Види препарування зубів під штучні коронки. Вплив препарування зубів на структуру та функції зуба. Можливі ускладнення препарування та способи їх запобігання. Парадонтологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен. Методика проведення під'ясенного препарування. Способи ретракції ясен. Розташування країв коронок в залежності від виду штучної коронки. Проблема крайового прилягання штучних коронок.

Фактори, які впливають на якість фіксації незнімної конструкції. Фіксація провізорних конструкцій різними видами фіксуючих цементів. Технологія виготовлення тимчасових конструкцій прямим не прямим та комбінованим методами, CAD/CAM.

Тема 80. Ортопедичне лікування дефектів зубних рядів частковими знімними протезами

Конкретні цілі:

- Діагностувати клінічні ознаки часткової втрати зубів у пацієнтів, які потребують

- виготовлення часткових знімних протезів;
- Вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів обстеження;
- Вміти проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення бюгельного протезу з замковим кріпленням;
- Вміти отримувати анатомічні та функціональні відбитки різними відбитковими матеріалами;
- Вміти проводити перевірку конструкції бюгельного протезу;
- Вміти проводити корекцію часткових знімних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення часткового знімного протезування;
- Оцінювати прогноз протезування пацієнта частковими знімними зубними протезами.

Показання та протипоказання до виготовлення різних конструкцій часткових знімних протезів (пластинкових, бюгельних, комбінованих). Біомеханіка функціонування часткового знімного протеза. Розподіл жувального навантаження при ортопедичному лікуванні знімними протезами з різними системами фіксації (гнутий утримуючий кламер, опорно-утримуючий литий кламер, телескопічні коронки, замкові кріплення). Перерозподіл жувального навантаження при кінцевих і включених дефектах зубних рядів.

Конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів та способи їх фіксації. Вибір опорних елементів при плануванні конструкції часткового знімного протезу, підготовка опорних зубів, визначення границь протеза.

Етапи виготовлення часткового знімного протезу. Планування каркаса бюгельного протеза. Паралелометрія – мета та завдання. Способи проведення паралелометрії. Типи паралелометрів. Технологія виготовлення литого каркаса бюгельного протеза на вогнетривкій моделі. Фрезерування, Типи замкових кріплень. Каркас бюгельного протеза. Непрямі фіксатори. Базиси бюгельних протезів.

Матеріали та технологічні особливості виготовлення часткових знімних протезів. Особливості отримання відбитків, виготовлення робочої моделі та реєстрація центральної оклюзії. Припасування та накладання часткових знімних протезів. Помилки та ускладнення при відновленні дефектів зубних рядів частковими знімними протезами.

Тема 81. Клініка, діагностика та лікування зубо-щелепних деформацій

Конкретні цілі:

- Виявляти основні синдроми в клініці ортопедичної стоматології та проводити внутрішньосиндрому диференціальну діагностику при зміні міжальвеолярної висоти;
- Обстежувати хворого із зубо-щелепними деформаціями;
- Інтерпретувати результати клінічних та додатковим методів досліджень хворого із зубо-щелепними деформаціями;
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори зубо-щелепних деформацій;
- Вміти обґрунтувати і формулювати синдромний діагноз;
- Застосовувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики зубо-щелепних деформацій;
- Запропонувати план лікування пацієнта Тракувати з зубо-щелепними деформаціями;

Часткова відсутність зубів яка ускладнена деформацією зубних рядів; морфологічні та функціональні зміни зубо-щелепного апарату.

Механізми утворення зубо-щелепних деформацій. Морфологічні зміни зубних та навколо зубних тканинах при зубо-щелепних деформаціях.

Клінічні форми деформацій, які виникли внаслідок часткової відсутності зубів. Підготовка зубо-щелепної системи до протезування при наявності зубо-щелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтічна). Показання і обґрунтування до видалення окремих зубів.

Тема 82. Клініка, діагностика та лікування патологічного стирання твердих тканин зубів

Конкретні цілі:

- Скласти план обстеження хворого з патологічним стиранням зубів;
- Інтерпретувати результати клінічних та додаткових методів досліджень хворого з патологічним стиранням твердих тканин зубів;
- Визначати етіологічні і патогенетичні фактори патологічного стирання зубів;
- Обґрунтувати і формулювати синдром ний діагноз;

- Проводити внутрішньосиндромну діагностику, обґрунтувати і формулювати попередній клінічний діагноз при патологічному стиранні зубів;
- Визначити тактику ведення хворого при патологічному стиранні зубів;
- Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики патологічного стирання зубів;

Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Морфологічні особливості та мікроелементний склад емалі і дентину зубів людини в нормі і при їх патологічному стиранні.

Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень.

Діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яка супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС.

Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів I ступеня. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів II –III ступеня.

Тема 83. Травматична оклюзія

Конкретні цілі:

- Виявляти різні клінічні варіанти суперконтактів зубів;
- Виконувати вибіркоче зі шліфування зубів.

Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубо-щелепном апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії.

Етіологія, клініка та лікування прямого травматичного вузла. Етіологія, клініка та лікування відображеного травматичного вузла. Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Показання, послідовність та методи вибіркового зі шліфування зубів. Види суперконтактів. Суперконтакти на робочій та балансуєчій стороні. Значення вибіркового зішліфування для профілактики функціонального перенавантаження зубів.

Розділ 16. Обстеження та ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепної системи.

Тема 84. Ортопедичні втручання в комплексному лікуванні хворих на пародонтит та пародонтоз

Конкретні цілі:

- Проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при захворюваннях пародонту;
- Обстежувати хворого із захворюваннями тканин пародонту;
- Визначати етіологічні і патогенетичні фактори захворювань пародонта;
- Провести обстеження хворого із захворюваннями тканин пародонта;
- Інтерпретувати результати лабораторних та допоміжних досліджень пацієнтів хворих на пародонтит і пародонтоз;
 - Проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз захворювань тканин пародонту;
 - Визначати тактику лікування, реабілітації пацієнтів з патологією пародонта, профілактику захворювань пародонта;
 - Проводити лікування та профілактику захворювань тканин пародонту вміти проводити окремі клініко-лабораторні етапи по виготовленню знімних та незнімних шин.

Анатомо-фізіологічна характеристика жувального апарату при захворюваннях на пародонтит та пародонтоз. Класифікація захворювань тканин пародонту (1999).

Обстеження хворого на пародонтит та пародонтоз. Значення рентгенологічного обстеження при встановленні остаточного діагнозу. Аналіз функціонального стану зубо-щелепного апарату при пародонтиті і пародонтозі. Показання до видалення рухомих зубів.

Одонтопародонтограма Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів. Задачі ортопедичних втручань в комплексному лікуванні захворювань пародонту. Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Тимчасове шинування. Етіологія, діагностика, клініка та

ортопедичні методи лікування локалізованого пародонтита. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого пародонтита. Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування генералізованого пародонти та і пародонтоза. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів.

Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин т шин-протезів. Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання імедіат-протезів. Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз. Прогноз лікування.

Тема 85. Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба

Конкретні цілі:

- обстежувати хворого при захворюваннях (дисфункціях) скронево-нижньощелепного суглоба;
- пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів досліджень СНЩС;
- провести диференціальну діагностику, сформулювати попередній клінічний діагноз при захворюваннях СНЩС;
- запропонувати заходи з профілактики захворювань (дисфункцій) СНЩС;

Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійно-артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний підвивих, вивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи, прикус, який знижується). Типи зміщення суглобових головок (гіпермобільність, вивих, підвивих). Типи зміщення суглобового диска (підвивих, вивих, випадіння).

Клінічні ознаки дисфункцій станів. Індекс дисфункції Helkimo. Дані клінічних та спеціальних (додаткових) методів при різних клінічних варіантах перебігу та ускладнення. Внутрішньосиндромна диференціальна діагностика.

Попередній діагноз. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС.

Розділ 17. Протезування з опорою на імплантанти.

Тема 86. Імплантація, показання, обстеження пацієнта. Планування імплантації.

Конкретні цілі:

- Знати особливості діагностики та обстеження пацієнтів при плануванні лікування з використанням імплантатів;
- Визначати показання та протипоказання для протезування на імплантатах;
- Вміти проводити клінічну, рентгенологічну оцінку.

Вид адентії. Спосіб протезування. Об'єм кістки. Тип архітектоніки кістки. Розробка плану лікування. Тимчасове та перехідне протезування. Біомеханіка протезування на імплантатах. Поняття інтеграції, її види.

Планування конструкції зубного протеза. Незнімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для незнімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів.

Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів.

Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів.

Тема 87. Складові частини імплантанту. Методи з'єднання абатмента з імплантатом. Абатменти, види, показання до застосування.

Конкретні цілі:

- Ознайомитись з видами та структурою імплантатів, його мікроструктурою;
- Проаналізувати види абатментів;
- Знати технологічні особливості з'єднання абатмента з імплантатом;
- Ознайомитись з видами формувачів ясен;

- Проаналізувати види контрукцій протезів з опорою на імплантати;
- Засвоїти клініко-технологічні етапи протезування на імплантатах;

Конструкції стоматологічних імплантатів. Конструкції абатментів. Амортизатори. Типорозміри імплантатів. Обладнання та інструментальне забезпечення. Обладнання. Інструментальне забезпечення зуботехнічної лабораторії.

Показання до застосування різних видів абатментів. Переваги та недоліки різновидів з'єднань абатмента з імплантатом. Види формувачів ясен, їх вибір в залежності від біотипу ясен. Планування конструкції зубного протеза в залежності від клінічних умов та використання різних видів абатментів.

Тема 88. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантанти.

Конкретні цілі:

- Пояснювати критерії успішності імплантації;
- Знати послідовність клінічних етапів протезування на імплантатах;
- Знати послідовність лабораторних етапів протезування на імплантатах;
- Знати показання до різних методів отримання відбитків;
- Аналізувати помилки та ускладнення стоматологічної імплантації ортопедичному етапах лікування.

Незнімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для незнімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів.

Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Особливості зняття відбитків. Методика виготовлення індивідуальної «відкритої ложки». Методи моделювання каркасів умовно-знімних конструкцій. Переваги та недоліки умовно-знімних конструкцій.

Техніка зняття відбитку методом закритої ложки. Непрямий метод переносу трансфера.

Техніка зняття відбитку методом відкритої ложки. Прямий метод переносу трансфера. Методи отримання відбитку. Відбиток з відпрепарованого абатменту, відбиток на рівні імплантата та на рівні абатменту.

Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Переваги та недоліки знімних конструкцій. Принципи формування оклюзії при протезуванні на імплантатах, особливості часткової та повної адентії.

Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації на ортопедичному етапі лікування хворих та після лікування. Причини та профілактика. Комплекс гігієнічних заходів при протезуванні на імплантатах.

БЛОК 6. Субординатура

Розділ 18. Сучасне незнімне зубне протезування

Тема 89. Сучасні методи обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології.

Конкретні цілі:

- Виявляти основні синдроми в клініці ортопедичної стоматології та проводити диференціальну діагностику;
- Планувати обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження;
- Проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз;
- Визначати тактику ведення (лікування) хворого в клініці ортопедичної стоматології
- Запропонувати план підготовки порожнини рота до протезування;
- Застосовувати методи підготовки порожнини рота до протезування;
- Демонструвати отримання моделей зубних рядів та протезного ложа

Паспортна частина, Суб'єктивне обстеження пацієнта (скарги, anamnesis morbi, anamnesis vitae).
Об'єктивне обстеження (status praesens communis).

Клінічні методи обстеження. Огляд і дослідження обличчя. Оцінка прикусу. Оцінка стану слизової оболонки порожнини рота при наявності зубів і при повній втраті зубів. Оцінка наявних

ортопедичних конструкцій.

Обстеження пацієнтів в кабінеті функціональної діагностики. Оклюзіографія. Обстеження мускулатури щелепно-лицевої ділянки. Дослідження скронево-нижньощелепного суглоба. Аксиографія.

Спеціальні (додаткові) методи обстеження: рентгенографія (внутрішньо та поза ротова, томографія, панорамна рентгенографія, рентгенвізіографія.). Вивчення діагностичних моделей.

Гальванометрія. Мастикаціографія. Електроміографія. Реографія. Термоодонтодіагностика. Електроодонтодіагностика. Гнатодинмометрія. Методи визначення ефективності жування (статичний за Агаповим; функціональні (жувальна проба за І.С.Рубіновим). Дослідження оклюзійних контактів.

Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та задачі ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види та задачі протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення.

Тема 90. Ортопедичне лікування дефектів твердих тканин зубів вкладками

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів;
- Проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба;
- Вміти пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження у пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів;
- Правильно вибирати тактику лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів;
- Вміти застосовувати різні технології виготовлення вкладок при лікуванні пацієнтів;

Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича).

Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Формування порожнин I, II, III, IV, V класу за Black. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay). Клінічні і ораторні етапи протезування вкладками.

Прямий і непрямий методи виготовлення вкладок. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин литими металевими, керамічними вкладками, технологія їх виготовлення.

Технологія виготовлення вкладок CAD/CAM.

Литі та розбірні литі куксові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування.

Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування.

Скловолоконні та вуглецеві стандартні штифти: показання та технологія застосування.

Метод гальванопластики. Вкл. На вогнетривких моделях (Do-cera).

Тема 91. Ортопедичні методи відновлення коронкової частини зуба штифтовими конструкціями

Конкретні цілі:

- Проводити обстеження пацієнта, пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження при повному руйнуванні коронкової частини зуба;
- Вміти проводити клініко-технологічні етапи виготовлення штифтових конструкцій;
- Вміти проводити клінічні етапи протезування суцільнолитими куксовими вкладкам.

Показання до застосування штифтових конструкцій. Конструктивні елементи штифтових зубних протезів.

Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штифтових зубів різних конструкцій: штифтовий зуб Ричмонда, Ільїної-Маркосян, Ахмедова, Логана.

Литі та розбірні литі куксові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування. Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування.

Скловолоконні та вуглецеві стандартні штифти: показання та технологія застосування.

Тема 92. Ортопедичні методи відновлення дефектів твердих тканин зуба штучними коронками

Конкретні цілі:

- Вміти вибрати конструкцію штучної коронки в різних клінічних ситуаціях;
- Виконувати препарування зуба під штучну коронку (металеву штамповану, литу коронку);
- Оотримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами _ силіконовими,

- альгінатними;
- Проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення штучних коронок;
- Вміти попереджати ускладнення після препарування зубів;
- Виконувати фіксацію штучної коронки;
- Виконувати зняття штучної коронки

Показання до виготовлення штучних коронок. Вимоги до штучних коронок. Порівняльна характеристика штучних коронок (металеві, пластмасові, композитні, керамічні, металокерамічні).

Класифікації штучних коронок. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок (штампованих металевих та комбінованих, металевих литих та комбінованих, пластмасових, композитних, керамічних, металокерамічних, безметалевих). Провізорні коронки, показання до їх застосування. Види препарування зубів під штучні коронки. Вплив препарування зубів на структуру та функції зуба. Можливі ускладнення препарування та способи їх запобігання. Тимчасове протезування показання та методика проведення.

Парадонтологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен, Методика проведення під*ясенного препарування. Способи ретракції ясен. Розташування країв коронок в залежності від виду штучної коронки. Проблема крайового прилягання штучних коронок.

Фактори, які впливають на якість фіксації незнімної конструкції. Фіксація незнімних конструкцій різними видами фіксуючих цементів (цинк-фосфатними, склоіономерними, карбоксилатними, композитними). Технологія виготовлення CAD/CAM, на вогнетривких моделях, прес-кераміка, литьова прес-кераміка.

Тема 93. Ортопедичне лікування часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами

Конкретні цілі:

- Виявляти та пояснювати клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів у пацієнтів, які потребують виготовлення незнімних зубних протезів;
- Планувати об'єм підготовки пацієнта при часткових дефектах зубних рядів перед протезуванням;
- Демонструвати окремі клініко-лабораторні етапи виготовлення мостовидних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення незнімного протезування;
- Виконувати фіксацію мостовидного протеза;

Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями (мостовидними конструкціями). Біомеханіка мостовидних протезів. Вимоги та вибір опорних зубів під незнімні мостовидні конструкції. Підготовка опорних зубів для виготовлення мостовидних протезів.

Тимчасові ортопедичні протези. Конструкції мостовидних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостовидних протезів; суцільнолитих мостовидних протезів, металокерамічних мостовидних протезів, адгезивних. Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування.

Розділ 19. Сучасне знімне зубне протезування

Тема 94. Ортопедичне лікування дефектів зубних рядів частковими знімними протезами

Конкретні цілі:

- Діагностувати клінічні ознаки часткової втрати зубів у пацієнтів, які потребують виготовлення часткових знімних протезів;
- Вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів;
- Інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів обстеження;
- Вміти проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення часткового знімного протезу;
- Вміти отримувати анатомічні та функціональні відбитки різними відбитковими матеріалами;
- Вміти проводити перевірку конструкції часткового знімного протезу;
- Вміти проводити корекцію часткових знімних протезів;
- Аналізувати помилки та попереджати ускладнення часткового знімного протезування;
- Оцінювати прогноз протезування пацієнта частковими знімними зубними протезами.

Показання та протипоказання до виготовлення різних конструкцій часткових знімних протезів

(пластинкових, бюгельних, комбінованих). Біомеханіка функціонування часткового знімного протеза. Розподіл жувального навантаження при ортопедичному лікуванні знімними протезами з різними системами фіксації (гнутий утримуючий кламер, опорно-утримуючий литий кламер, телескопічні коронки, замкові кріплення). Перерозподіл жувального навантаження при кінцевих і включених дефектах зубних рядів.

Конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів та способи їх фіксації. Вибір опорних елементів при плануванні конструкції часткового знімного протезу, підготовка опорних зубів, визначення границь протеза.

Етапи виготовлення часткового знімного протезу. Планування каркаса бюгельного протеза. Паралелометрія – мета та завдання. Способи проведення паралелометрії. Типи паралелометрів. Технологія виготовлення литого каркаса бюгельного протеза на вогнетривкій моделі. Фрезерування, Типи замкових кріплень. Каркас бюгельного протеза. Непрямі фіксатори. Базиси бюгельних протезів.

Матеріали та технологічні особливості виготовлення часткових знімних протезів. Особливості отримання відбитків, виготовлення робочої моделі та реєстрація центральної оклюзії. Припасування та накладання часткових знімних протезів. Помилки та ускладнення при відновленні дефектів зубних рядів частковими знімними протезами.

Тема 95. Зубне протезування на імплантатах. Показання, обстеження та планування ***Конкретні цілі:***

- Планувати обстеження пацієнта;
- Визначати показання та протипоказання для проведення імплантації;
- Засвоїти клініко-технологічні етапи протезування на імплантатах;
- Пояснювати критерії успішності імплантації;
- Аналізувати помилки та ускладнення стоматологічної імплантації ортопедичному етапах лікування.

Конструкції стоматологічних імплантатів. Конструкції абатментів. Амортизатори. Типорозміри імплантатів. Обладнання та інструментальне забезпечення. Обладнання. Інструментальне забезпечення зуботехнічної лабораторії.

Вид адентії. Спосіб протезування. Об'єм кістки. Тип архітекtonіки кістки. Розробка плану лікування. Тимчасове та перехідне протезування. Біомеханіка протезування на імплантатах. Поняття інтеграції, її види. Функціональний анкілоз.

Планування конструкції зубного протеза. Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Особливості зняття відбитків. Методика виготовлення індивідуальної «відкритої ложки». Методи моделювання каркасів умовно-знімних конструкцій. Переваги та недоліки умовно-знімних конструкцій.

Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Переваги та недоліки знімних конструкцій.

Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації на ортопедичному етапі лікування хворих та після лікування. Причини та профілактика. Комплекс гігієнічних заходів при протезуванні на імплантатах.

Тема 96. Ортопедичне лікування хворих з повною відсутністю зубів ***Конкретні цілі:***

- Проводити обстеження хворого з повною втратою зубів;
- Пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження пацієнтів з повною втратою зубів;
- Демонструвати отримання функціональних відбитків різними відбитковими масами;
- Демонструвати перевірку конструкції повних знімних протезів;
- Демонструвати корекцію повних знімних протезів;
- Оцінювати прогноз лікування пацієнта з повною відсутністю зубів.

Клінічні та морфологічні особливості зубощелепної системи при повній відсутності зубів. Спеціальна хірургічна підготовка порожнини рота. Методи фіксації протезів на беззубих щелепах. Методи отримання функціональних відбитків з беззубих щелеп. Визначення центрального

співвідношення щелеп при повній відсутності зубів. Апарати, які відтворюють рухи нижньої щелепи. Проблеми артикуляції. Постановка зубів в повних протезах. Перевірка конструкції та накладання повних знімних протезів. Механізм адаптації до повних протезів.

Розділ 20. Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепної системи

Тема 97. Клініка, діагностика та лікування зубощелепних деформацій

Конкретні цілі:

- Проводити диференціальну діагностику при зміні міжальвеолярної висоти;
- Вміти обстежувати хворого із зубо-щелепними деформаціями;
- Інтерпретувати результати клінічних та додатковим методом досліджень хворого із зубо-щелепними деформаціями;
- Обґрунтувати і сформулювати синдромний діагноз;
- Запропонувати план лікування пацієнта з зубо-щелепними деформаціями;
- Демонструвати вирівнювання оклюзійної поверхні методом зішліфування

Механізми утворення зубощелепних деформацій. Морфологічні зміни зубних та навколо зубних тканинах при зубощелепних деформаціях. Клінічні форми деформацій, які виникли внаслідок часткової відсутності зубів. Підготовка зубо-щелепної системи до протезування при наявності зубощелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтична). Показання і обґрунтування до видалення окремих зубів.

Етіологія, патогенез та тактика лікування зубо-щелепних деформацій ускладнених захворюваннями пародонту, патологічними прикусами та захворюваннями скронево-нижньощелепного суглобу.

Тема 98. Клініка, діагностика та лікування патологічного стирання твердих тканин зубів

Конкретні цілі:

- Скласти план обстеження хворого з патологічним стиранням зубів;
- Інтерпретувати результати клінічних та додаткових методів досліджень хворого з патологічним стиранням твердих тканин зубів;
- Визначати етіологічні і патогенетичні фактори патологічного стирання зубів;
- Обґрунтувати і формулювати синдромний діагноз;
- Проводити внутрішньосиндромну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз при патологічному стиранні зубів;
- Визначити тактику ведення хворого при патологічному стиранні зубів;
- Трактувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики патологічного стирання зубів;

Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Морфологічні особливості та мікроелементний склад емалі і дентину зубів людини в нормі і при їх патологічному стиранні.

Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень. Діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яка супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС.

Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів I ступеня. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів II – III ступеня.

Тема 99. Вибіркове пришліфування зубів

Конкретні цілі:

- Виявляти різні клінічні варіанти суперконтактів зубів;
- Виконувати вибірково зішліфування зубів.

Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Показання, послідовність та методи вибіркового зішліфування зубів. Види суперконтактів. Суперконтакти на робочій та балансуєчій стороні. Значення вибіркового зішліфування для профілактики функціонального перенавантаження зубів.

Тема 100. Ортопедичні втручання в комплексному лікуванні хворих на пародонтит та

пародонтоз

Конкретні цілі:

- проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при захворюваннях тканин пародонту;
- провести обстеження хворого із захворюваннями тканин пародонта;
- пояснювати результати лабораторних та допоміжних досліджень пацієнтів хворих на пародонтит і пародонтоз;
- вміти проводити диференціальну діагностику при захворюваннях тканин пародонту;
- визначити тактику лікування пацієнта з патологією пародонта;
- вміти проводити окремі клініко-лабораторні етапи по виготовленню знімних та незнімних шин

Анатомо-фізіологічна характеристика жувального апарату при захворюваннях на пародонтит та пародонтоз. Класифікація захворювань тканини пародонту (1999).

Обстеження хворого на пародонтит та пародонтоз. Значення рентгенологічного обстеження при встановленні остаточного діагнозу. Аналіз функціонального стану зубощелепного апарату при пародонтиті і пародонтозі. Показання до видалення рухомих зубів. Одонтпародонтограма Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів.

Задачі ортопедичних втручань в комплексному лікуванні захворювань пародонту.

Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепном апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії.

Етіологія, клініка та лікування прямого травматичного вузла.

Етіологія, клініка та лікування відображеного травматичного вузла.

Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Тимчасове шинування.

Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування локалізованого пародонтита. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого пародонтита..

Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування генералізованого пародонтита та і пародонтоза. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів.

Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин т шин-протезів.

Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання імедіат-протезів.

Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз. Прогноз лікування.

Тема 101. Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба

Конкретні цілі:

- Обстежувати хворого при захворюваннях (дисфункціях) скронево-нижньощелепного суглоба;
- Пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів досліджень СНЩС;
- Провести диференціальну діагностику, сформулювати попередній клінічний діагноз при захворюваннях СНЩС;
- Запропонувати заходи з профілактики захворювань (дисфункцій) СНЩС.

Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійно-артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний підвивих, вивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи, прикус, який знижується). Типи зміщення суглобових головок (гіпермобільність, вивих, підвивих). Типи зміщення суглобового диска (підвивих, вивих, випадіння).

Клінічні ознаки дисфункцій станів. Індекс дисфункції Melkimo. Дані клінічних та спеціальних (додаткових) методів при різних клінічних варіантах перебігу та ускладнення.

Внутрішньосиндромна диференціальна діагностика. Попередній діагноз. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС.

Розділ 21. Ортопедичні заходи в комплексному лікуванні ушкоджень щелепно-лицевої ділянки.

Тема 102. Організація стоматологічної допомоги при надзвичайних станах.

Конкретні цілі:

- знати роль щелепно-лицевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань;
- знати класифікації переломів щелеп та механізм зміщення відломків при переломах щелеп;
- проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп;
- вміти проводити диференціальну діагностику між переломами щелеп різної локалізації;
- знати принципи організації стоматологічної допомоги при надзвичайних станах;
- знати обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим;
- знати загальну характеристику щелепно-лицевих апаратів та їх класифікацію;
- вміти накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів;
- знати етіологію, профілактику та лікування рубцевих контрактур;
- знати етіологічні чинники та принципи лікування переломів, що неправильно зрослися;
- вміти визначати об'єм ортопедичних заходів лікування при несправжніх суглобах;
- проводити вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини;
- вміти отримувати відбитки у хворих з мікростомією;
- знати анатоמו-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння;
- знати особливості ортопедичного лікування дефектів твердого та м'якого піднебіння;
- знати клінічні етапи виготовлення маски обличчя.

Організація стоматологічної допомоги при надзвичайних станах. Основні принципи етапного лікування поранених. Обсяг ортопедичної допомоги. Етапи евакуації, види та обсяг мед. допомоги. На етапах. Протезування хворих з ураженнями ЩЛД.

Загальна характеристика щелепно-лицьових апаратів, їх класифікації, конструкційні особливості. Розподіл апаратів за функцією, лікувальним значенням, за місцем прикріплення.

Види транспортних шин. Лігатурне зв'язування зубів.

Етіологія та патогенез звуження ротової щілини або мікростоми. Вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини. Особливості отримання відбитків у хворих з мікростомією. Розбірні протези, а також протези, що складаються. Техніка виготовлення протеза, що складається. Техніка виготовлення розбірного протеза.

3.2. Тематичний план лекцій (за блоками) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції. Лекційний курс буде вчитаний у 9 семестрі.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Блок 5. Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепного апарату.		
1.	Рефлекси жувальної системи. Жувальна ланка. Принципи перебудови рефлексів. Парафункції жувальних м'язів. Поняття про функціональні жувальні ланки. Рефлекси жувальної системи (періодонто-мускулярний рефлекс, гінгіво-мускулярний рефлекс, міостатичний рефлекс). Парафункціональні порушення в діяльності жувальних м'язів. Принципи та механізми перебудови рефлексів при протезуванні різними конструкціями протезів. Види парафункцій. Основи діагностики та лікування.	2
2.	Патологічне стирання твердих тканин зубів, етіологія, патогенез, діагностика. Ортопедичне лікування. Вторинні деформації зубних рядів. Діагностика. Методи лікування. Етіологія, клініка, діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів. Класифікації патологічного стирання. Методи ортопедичного лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічної картини. Етіологія, клініка, діагностика вторинних деформацій зубних рядів. Класифікації вторинних деформацій зубних рядів. Методи ортопедичного лікування вторинних деформацій зубних рядів.	2
3.	Основи стоматологічної імплантації. Особливості обстеження та планування ортопедичної реабілітації з опорою на дентальні імплантати. Визначення	2

	<p>предмету стоматологічної імплантології, його основні розділи. Основні періоди історичного розвитку дентальної імплантації. Характеристики матеріалів, що використовуються для виготовлення імплантатів. Вимоги, до матеріалів, що використовуються для внутрішньокісткових імплантатів. Показання та протипоказання до проведення того чи іншого методу стоматологічної імплантації. Методи обстеження хворого перед стоматологічною імплантацією. Хірургічні та ортопедичні аспекти лікування хворих з використаннями дентальних імплантатів.</p> <p>Основні види протезування на імплантатах. Особливості методики отримання відбитків способом «відкритої ложки», «закритої ложки». Переваги та недоліки відбиткових матеріалів, які застосовуються в процесі імплантаційного лікування. Клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних та умовно-знімних конструкцій на імплантатах. Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних конструкцій на імплантатах. Особливості професійної та особистої гігієни при користування дентальними імплантатами. Критерії ефективності стоматологічної імплантації. Ускладнення, які можуть виникнути у віддалені строки після імплантації.</p>	
4.	<p>Захворювання тканин пародонта. Функціональна патологія зубощелепної системи. Мета та завдання ортопедичного лікування. Захворювання пародонту. Функціональна патологія. Діагностика захворювань пародонту. Види стабілізації рухомих зубів. Класифікація шинуючих конструкцій. Вимоги до шинуючих конструкцій. Тимчасове шинування. Захворювання тканин пародонта. Постійне шинування при захворюваннях тканин пародонту. Показання до застосування постійних шин. Незнімні шини. Клініко- лабораторні етапи виготовлення. Види знімних шин. Шини-протези.</p>	2
5.	<p>Захворювання скронево-нижньощелепного суглобу. Етіологія, клініка, ортопедичне лікування. Функціональна анатомія СНЩС. Епідеміологія патології СНЩС. Класифікація захворювань СНЩС. Методи обстеження пацієнтів. Патогенез захворювань СНЩС. План ведення пацієнта з дисфункцією СНЩС. Характеристика ортопедичних конструкцій.</p>	2
6.	<p>Щелепно-лицева ортопедія. Основні принципи реабілітації щелепно- лицевих хворих після оперативного втручання. Предмет щелепно-лицевої ортопедії. Класичний метод виготовлення безпосереднього резекційного протеза за Оксманом при резекції половини нижньої щелепи. CAD/CAM/CAE – технології виготовлення резекційного протеза при резекції половини нижньої щелепи: а)методом фрезерування; б)методом 3-D друку. Класичний метод виготовлення резекційного протеза за Оксманом при частковій та повній резекції верхньої щелепи. CAD/CAM/CAE - технології реабілітації хворих після резекції верхньої щелепи. CAD/CAM/CAE - технології виготовлення ектопротезів: носа, вуха, ока та орбіти.</p>	2
7.	<p>Клініка, діагностика, ортопедичні методи лікування переломів щелеп та посттравматичних ускладнень. Класифікація та діагностика переломів верхньої та нижньої щелеп. Ортопедичні методи лікування переломів щелеп. Етіологія, клініка та ортопедичне лікування тугорухомості відламків. Етіологія, клініка та протезування при несправжньому суглобі. Етіологія, клініка та ортопедичне лікування контрактур. Ортопедичні методи лікування переломів, що неправильно зрослися.</p>	2
8.	<p>Основи гнатології. Функціональна оклюзія. Поняття про зубо-щелепну систему. Цілі та завдання гнатології. Визначення центрального співвідношення щелеп. Виявлення патологій, які пов'язані зі зміщенням диска СНЩС. Міорелаксаційна терапія. Відновлення оклюзійної поверхні зубів при бруксизмі, патологічної стертості емалі; оцінка артикуляційних і оклюзійних співвідношень.</p>	2
	РАЗОМ	16

3.3. Тематичний план практичних занять за блоками і змістовими розділами із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з/п	Назва теми	Кіл-сть годин
	Блок № 5. Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепного апарату (9 семестр)	32
	Розділ 15. Атипове протезування.	8
1.	Рефлекси жувальної системи. Поняття про атипове протезування. Підготовка ротової порожнини перед ортопедичним втручанням. Складання плану лікування стоматологічного хворого. Нозологічні форми захворювань зубощелепної системи. Види діагнозу в ортопедичній стоматології. Види зубного протезування. Методи спеціальної підготовки порожнини рота до протезування. Психологічна підготовка хворих перед протезуванням. Складові частини жувальної системи. Функціональні одиниці жувальної ланки. Рефлекси жувальної системи за Рубиновим. Механізми перебудови жувальної системи. Чинники, які ведуть до зміни висоти прикусу.	2
2.	Етіологія, клініка патологічного стирання твердих тканин зубів. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів.*Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яке супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень.	2
3.	Етіологія та патогенез вторинних деформацій зубних рядів. Методи ортопедичного лікування вторинних деформацій зубних рядів. Поняття про вторинні деформації зубних рядів. Класифікація вторинних деформацій зубних рядів за В.А.Пономаревою. Класифікація вторинних деформацій зубних рядів за В.Ю. Мілікевичем. Етіологія вторинних деформацій зубних рядів. Механізми розвитку вторинних деформацій. Характеристика різних клінічних картин вторинних деформацій зубних рядів. Протетичний метод лікування вторинних деформацій зубних рядів. Вкорочування зубів. Усунення оклюзійних порушень підвищення між альвеолярної висоти. Ортодонтичний метод лікування вторинних деформацій зубних рядів. Апаратурно-хірургічний метод лікування вторинних деформацій зубних рядів. Хірургічний метод усунення оклюзійних порушень зубних рядів. Характеристика різних конструкцій протезів, які використовуються при лікуванні вторинних деформацій зубних рядів.	2
4.	Етіологія, клініка захворювань скронево-нижньощелепного суглобу. Класифікації. Додаткові методи дослідження пацієнтів при захворюваннях СНЩС. Ортопедичне лікування захворювань СНЩС. Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійної-артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний вивих та підвивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи та інше). Типи зміщення суглобових голівок (гіпермобільність, вивих, підвивих). Типи зміщення Суглобового диска (випадіння, вивих, підвивих). Клінічні ознаки дисфункційних станів. Індекс дисфункції Helkimo. Дані клінічних та спеціальних методів дослідження при різних клінічних варіантах та ускладненнях. Внутрішньосиндромна діагностика, попередній діагноз. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика	2

	дисфункцій СНЩС.	
	Розділ 16. Ортопедичні методи лікування захворювань тканин пародонту.	10
5.	Захворювання пародонту. Класифікації. Клініка та діагностика пародонтиту. Поняття про функціональну патологію (травматична оклюзія, види; травматичний синдром, тощо). Види стабілізації рухомих зубів. Класифікація шин. Шинуючі конструкції лікувальних апаратів, що застосовуються у хворих на пародонтоз і пародонтит. Біомеханіка шинування рухомих зубів. Класифікації захворювань тканини пародонту. Аналіз функціонального стану зубощелепного апарату при пародонтиті і пародонтозі. Одонтотомограма В.І.Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту. Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепному апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії. Оклюзограма. Прямий і відображений травматичний вузол. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів. Класифікація шин. Шинуючі конструкції лікувальних апаратів, що застосовуються у хворих на пародонтоз і пародонтит. Вимоги до шинуючих конструкцій.	2
6.	Рефлекси жувальної системи. Поняття про атипове протезування. Підготовка ротової порожнини перед ортопедичним втручанням. Складання плану лікування стоматологічного хворого. Нозологічні форми захворювань зубощелепної системи. Види діагнозу в ортопедичній стоматології. Види зубного протезування. Метод спеціальної підготовки порожнини рота до протезування. Психологічна підготовка хворих перед протезуванням. Складові частини жувальної системи. Функціональні одиниці жувальної ланки. Рефлекси жувальної системи за Рубиновим. Механізми перебудови жувальної системи. Чинники, які ведуть до зміни висоти прикусу.	2
7.	Етіологія, клініка патологічного стирання твердих тканин зубів. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів. Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яке супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень.	2
8.	Етіологія та патогенез вторинних деформацій зубних рядів. Методи ортопедичного лікування вторинних деформацій зубних рядів. Поняття про вторинні деформації зубних рядів. Класифікація вторинних деформацій зубних рядів за В.А.Пономаревою. Класифікація вторинних деформацій зубних рядів за В.Ю. Мілікевичем. Етіологія вторинних деформацій зубних рядів. Механізми розвитку вторинних деформацій. Характеристика різних клінічних картин вторинних деформацій зубних рядів. Протетичний метод лікування вторинних деформацій зубних рядів. Вкорочування зубів. Усунення оклюзійних порушень підвищення міжальвеолярної висоти. Ортодонтичний метод лікування вторинних деформацій зубних рядів. Апаратурно-хірургічний метод лікування вторинних деформацій зубних рядів. Хірургічний метод усунення оклюзійних порушень зубних рядів. Характеристика різних конструкцій протезів, які використовуються при лікуванні вторинних деформацій зубних рядів.	2
9.	Етіологія, клініка захворювань скронево-нижньощелепного суглобу. Класифікації. Додаткові методи дослідження пацієнтів при захворюваннях СНЩС. Ортопедичне лікування захворювань СНЩС. Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях	2

	СНЩС (оклюзійної-артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний вивих та підвивих, стійкефункціональне зміщення нижньої щелепи та інше). Типи зміщення суглобових голівок (гіпермобільність, вивих, підвивих). Типи зміщення суглобового диска (випадіння, вивих, підвивих). Клінічні ознаки дисфункційних станів. Індекс дисфункції Helkimo. Дані клінічних та спеціальних методів дослідження при різних клінічних варіантах та ускладненнях. Внутрішньосиндромна діагностика, попередній діагноз. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС.	
	Розділ 17. Ортопедичні методи лікування захворювань тканин пародонту.	10
10.	Захворювання пародонту. Класифікації. Клініка та діагностика пародонтиту. Поняття про функціональну патологію (травматична оклюзія, види; травматичний синдром, тощо). Види стабілізації рухомих зубів. Класифікація шин. Шинуючі конструкції лікувальних апаратів, що застосовуються у хворих на пародонтоз і пародонтит. Біомеханіка шинування рухомих зубів. Класифікації захворювань тканини пародонту. Аналіз функціонального стану зубощелепного апарату при пародонтиті і пародонтозі. Одонтопародонтограма В.І.Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту. Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепному апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії. Оклюзограма. Прямий і відображений травматичний вузол. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів. Класифікація шин. Шинуючі конструкції лікувальних апаратів, що застосовуються у хворих на пародонтоз і пародонтит. Вимоги до шинуючих конструкцій.	2
11.	Мета і завдання тимчасового шинування. Клініко-лабораторні етапи виготовлення тимчасових шин. Сучасні технології. Мета та завдання тимчасового шинування. Терміни використання тимчасових шин. Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Показання до виготовлення тимчасових шин. Етапи виготовлення тимчасових шин (Марєя Нападова-Лєпєохіна, Чорного, Хоцяновського). Сучасні технології виготовлення тимчасових шин. Позитивні властивості тимчасового шинування.	2
12.	Виготовлення тимчасових шин (Хоцяновського, стрічкової). Попередня підготовка зубів перед шинуванням. Показання до виготовлення тимчасових шин. Етапи виготовлення тимчасових шин (Хоцяновського, стрічкової). Сучасні технології виготовлення тимчасових шин. Позитивні властивості тимчасового шинування.	2
13.	Види незнімних шин. Клініко-лабораторні етапи їх виготовлення. Показання до виготовлення незнімних шин. Незнімні шини в комплексному лікуванні локалізованого та генералізованого пародонтита. Клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних шин. Особливості виготовлення шин в залежності від виду фіксуєної частини. Позитивні та негативні властивості незнімних шин.	2
14.	Види знімних шин. Клініко-лабораторні етапи виготовлення. Шини-протези, які користуються при пародонтиті. Показання до виготовлення знімних шин. Знімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого та генералізованого пародонтиту. Вимоги до знімних шин. Клініко-лабораторні етапи виготовлення. Позитивні та негативні властивості знімних шин. Показання до виготовлення шин-протезів. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин та шин-протезів. Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз. Прогноз лікування.	2

Розділ 18. Імплантологія.		2
15.	<p>Стоматологічна імплантація – історія розвитку. Типи стоматологічної імплантації та різновиди стоматологічних імплантатів. Компоненти імплантатів. Види з'єднання імплантата з абатментом. Антиротаційні системи. Основні етапи розвитку стоматологічної імплантології. Умови виникнення та розвитку основних світових шкіл стоматологічної імплантації, роль та здобутки їх засновників. Загальна характеристика стоматологічних імплантатів. Виготовлення стоматологічних імплантатів та їх підготовка до клінічного застосування (пасивація, стерилізація, консервація). Матеріали для виготовлення імплантатів. Фізіологічна та репаративна регенерація. Архітектоніка кісткової тканини. Фактори, що викликають атрофію кістки (анатомічні, метаболічні, механічні). Остеоінтеграція. Безпосереднє протезування. Показання, клініко-лабораторні етапи виготовлення імедіат – протезів.</p> <p>Види протезування в залежності від термінів після проведеного оперативного лікування. Завдання невідкладної ортопедичної стоматологічної допомоги. Показання до застосування безпосередніх протезів. Завдання безпосереднього протезування.</p> <p>Показання та протипоказання до імплантологічного втручання. Діагностика при плануванні імплантації. Характеристика основних протоколів дентальної імплантації. Імплантація при несприятливих анатомічних умовах. Особливість обстеження хворих, які потребують протезування конструкціями з опорою на імплантати. Функціональна діагностика жувального апарату при плануванні імплантації. Особливості рентгенологічного обстеження пацієнтів при підготовці до імплантації. Показання та протипоказання до проведення імплантації</p>	2
16.	Підсумкове заняття. Контроль практичних навичок. Захист історії хвороби.	2
РАЗОМ за 9 семестр		32
Підсумкова семестрова атестація – Екзамен		
БЛОК № 6. Субординатура (10 семестр)		54
1.	<p>Огляд ортопедичного хворого в клініці ортопедичної стоматології. Діагностичний процес в ортопедичній стоматології. Історія хвороби ортопедичного хворого. Клінічні методи обстеження. Дослідження скронево-нижньощелепного суглоба. Оцінка прикусу. Оцінка стану слизової оболонки при наявності зубів і при повній втраті зубів. Оцінка наявних ортопедичних конструкцій. Вивчення діагностичних моделей. Методи визначення жувальної ефективності. Термоодонтодіагностика. Електроодонтодіагностика. Спеціальні (додаткові) методи обстеження: рентгенографія (внутрішньо та позаротова, томографія, панорамна рентгенографія, рентгенвізіографія, МРТ). Гальванометрія. Мастикаціографія. Електроміографія. Реографія. Гнатодинамометрія. Дослідження оклюзійних контактів. Оклюзограма. Діагноз. Обґрунтування діагнозу. План та задачі ортопедичного лікування. Підготовка ротової порожнини до протезування. Види та задачі протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення.</p>	2
2.	<p>Особливості препарування зубів під різні види штучних коронок. Показання до виготовлення штучних коронок. Класифікації штучних коронок. Вимоги до штучних коронок. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок. Провізорні коронки, показання до їх застосування. Види препарування зубів під штучні коронки. Можливі ускладнення препарування та способи їх запобігання. Критерії здорового стану ясен, Методика проведення під'ясенного препарування. Способи ретракції ясен. Розташування країв коронок в залежності від виду штучної коронки. Проблема крайового прилягання штучних коронок.</p>	2

3.	Протезування часткових дефектів коронкової частини зубів вкладками і штифтовими зубами. Класифікація дефектів зубів (В.С.Куриленко, Blak, Д.Н.Цитрин). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича). Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Формування порожнин I, II, III, IV, V класу за Blak. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay). Клінічні та лабораторні етапи протезування вкладками. Прямий і непрямий методи виготовлення вкладок. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин литими металевими, керамічними вкладками, технологія їх виготовлення. Технологія виготовлення вкладок CAD/CAM. Показання до застосування штифтових конструкцій. Конструктивні елементи штифтових зубних протезів. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штифтових зубів різних конструкцій: штифтовий зуб Ричмонда, Ільїної-Маркосян, Ахмедова, Логана. Суцільнолітні, розбірні литі куксові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування.	4
4.	Функціональна і топографічна анатомія зубощелепної системи при частковій і повній відсутності зубів. Основи артикуляції. Артикуляція і оклюзія в клініці ортопедичної стоматології. Оклюдатори і артикулятори. Клінічні та морфологічні особливості зубощелепної системи при частковій та повній відсутності зубів. Спеціальна підготовка порожнини рота до протезування знімними конструкціями. Вікові зміни в зубощелепній системі. Топографія ретромолярного таретроальвеолярного просторів. Значення для протезування. Оцінка стану слизової оболонки протезного ложа (Гаврилов, Супплі, Люнд). Топографія нейтральної зони. Обґрунтування меж часткових знімних протезів. Обґрунтування меж повних знімних протезів. Поняття про артикуляцію та оклюзію. Ознаки різних видів оклюзії (м'язові, Суглобові, зубні). Сагітальна та трансверзальна оклюзійні криві. Їх значення для клініки. Сагітальний та трансверзальний суглобовий та різцевий шляхи. Їх значення при конструюванні протезів. Сферична теорія артикуляції Монсона. Індивідуальне формування оклюзійних кривих. Класифікація апаратів, що відтворюють рухи нижньої щелепи (оклюдатори, артикулятори). Їх призначення. Принципи роботи.	4
5.	Центральне співвідношення щелеп і методи його визначення. Класифікація Бетельмана дефектів зубних рядів для визначення центрального співвідношення щелеп. Особливості визначення центрального співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів. Особливості визначення центрального співвідношення щелеп при IV групі дефектів. Протетична площина. Клінічне значення. Способи визначення висоти центральної оклюзії. Способи визначення нейтрального положення нижньої щелепи. Методика визначення центрального співвідношення щелеп по ЦТО. Методика визначення центрального співвідношення щелеп за допомогою гіпсоблоків (Гольдман, Сидоренко). Методика визначення центрального співвідношення щелеп Мірошніченко-Шиловой.	2
6.	Принципи постановки зубів в часткових повних знімних протезах. Методи постановки зубів в повних знімних протезах за Гізі, Васильєвим, Коником, по сферичній поверхні, індивідуально оформленими валиками. Основні орієнтири для постановки штучних зубів при частковій втраті зубів. Основні орієнтири для постановки штучних зубів при повній втраті зубів. Креслення моделей. Правила підбору штучних зубів (пластмасових, фарфорових). Методи постановки зубів за Гізі. Недоліки. Методика постановки зубів за Васильєвим. Методика постановки зубів за Г.П. Коником, модифікація кафедри (Л.Б. Єрис). Постановка зубів по сферичній поверхні. Постановка зубів по індивідуально сформованим валикам. Постановка зубів при різних видах прикусу.	2

7.	Перевірка конструкції протезів, правильності визначення центрального співвідношення щелеп, постановки зубів. Здача знімних протезів. Механізм звикання до протезів. Безпосереднє протезування. Помилки при визначенні центральної оклюзії. Усунення помилок при формуванні протетичної площини, визначенні висоти центральної оклюзії. Способи усунення. Усунення помилок при визначенні нейтрального співвідношення щелеп (в сагітальній і трансверзальній площинах). Усунення помилок при визначенні меж протеза. Правила корекції та накладання часткових знімних протезів. Правила корекції та накладання повних знімних протезів. Механізм звикання до протезів (В.Ю.Курляндський, І.С.Рубінов, Г.Б.Шилова). Безпосереднє протезування.	2
8.	Бюгельні протези. Показання до їх використання. Особливості конструкції, елементи. Методи паралелометрії. Вибір конструкції протезу. Показання до виготовлення бюгельних протезів. Порівняльна характеристика пластиночних та бюгельних протезів. Конструктивні елементи бюгельного протезу (дуга, кламери, штучні зуби). Значення діагностичних моделей. Дослідження діагностичних моделей в паралелометрії. Завдання паралелометрії. Етапи проведення паралелометрії. Види межової лінії (загальної кламерної лінії). Планування виду кламерів, базису протеза. Біомеханіка функціонування часткового знімного бюгельного протеза. Розподіл жувального навантаження при ортопедичному лікуванні бюгельними протезами з різними системами фіксації (опорно- утримуючий литий кламер, телескопічні коронки, замкові кріплення, балкова фіксація). Перерозподіл жувального навантаження при кінцевих і включених дефектах зубних рядів.	4
9.	Клініко–лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів. Методи компенсації литва металу на керамічних моделях та ін. Клінічні етапи виготовлення бюгельних протезів. Лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів. Технологія виготовлення литого каркаса бюгельного протеза на вогнетривкій моделі. Фрезерування. Способи компенсації усадки металу (розсувні моделі, литво на вогнетривкій моделі, лако-фарбове покриття, електро-шлакова переплавка металу).	2
10.	Пародонтит, клініка, диференційна діагностика. Ортопедичні методи лікування. Тимчасове шинування. Класифікації захворювань тканини пародонту. Одонтопародонтограма В.І.Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонту. Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепному апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії. Оклюзограма. Прямий травматичний вузол. Відображений травматичний вузол. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів. Мета та завдання тимчасового шинування. Тимчасові шини (Марєя Нападова-Лєпхюхіна, Чорного, Хоцяновського). Сучасні технології виготовлення тимчасових шин. Позитивні властивості тимчасового шинування.	4
11.	Постійне незнімне шинування. Постійне знімне і комбіноване шинування. Показання до виготовлення незнімних шин. Незнімні шини в комплексному лікуванні локалізованого та генералізованого пародонтита. Показання до виготовлення знімних шин. Знімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого та генералізованого пародонтиту. Вимоги до знімних шин. Клініко-лабораторні етапи виготовлення. Позитивні та негативні властивості знімних шин. Показання до виготовлення шин-протезів. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин та шин-протезів. Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання імедіат-протезів. Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз. Прогноз лікування.	2

12.	Атипове протезування. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів. Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Клінічні прояви патологічного стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, які супроводжуються зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень.	2
13.	Атипове протезування. Ортопедичне лікування вторинних деформацій зубних рядів. Механізми виникнення зубощелепних деформацій. Класифікації вторинних деформацій зубних рядів за Гавриловим Е.І., Пономарьовою В.О. Підготовка зубощелепної системи до протезування при наявності зубощелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтична). Етіологія, патогенез та тактика лікування зубощелепних деформацій, ускладнених захворюваннями пародонту, патологічними прикусами та захворюваннями скронево-нижньощелепного суглобу.	2
14.	Атипове протезування. Ортопедичне лікування захворювань СНЩС. Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійно- артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний підвих, вивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи, прикус, який знижується). Клінічні ознаки дисфункційних станів. Внутрішньосиндромна диференціальна діагностика. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування.	2
15.	Ортопедичні методи лікування переломів щелеп. Травми щелепно-лицевої ділянки. Клінічні ознаки ушкоджень щелепно-лицевої ділянки. Класифікація переломів щелеп. Механізм зміщення уламків при переломах щелеп. Перша допомога у разі травм щелепно-лицевої ділянки. Класифікація шин та апаратів, що застосовуються у щелепно-лицевій ортопедії. Клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп. Додаткові методи обстеження пацієнтів з переломами щелеп. Діагностика локалізації переломів нижньої та верхньої щелепи за зміщенням відламків. Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів, їх класифікації, конструкційні особливості. Показання до застосування.	2
16.	Ортопедичні методи лікування посттравматичних ушкоджень щелеп. Критерії вибору апарату при тугоухомості відламків. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відламків у вертикальному напрямку. Апарат Поста. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відламків у сагітальному напрямку. Апарат Шура, Курляндського, з похилою площиною. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відламків у трансверзальному напрямку. Апарат Катца, Оксмана, Лімберга, Бруна. Лікування переломів щелеп при наявності контрактур. Іннервація і координація діяльності елементів зубо-щелепної системи. Визначення терміну «контрактура». Класифікація контрактур. Профілактика та лікування рубцевих контрактур. Рефлекторні контрактури. Профілактика та лікування рефлекторних контрактур. Механотерапія. Апарати для проведення механотерапії. Загальні і місцеві причини утворення несправжнього суглобу, клініка, патологічна анатомія. Класифікації несправжніх суглобів нижньої щелепи (І.М. Оксмана, В.Ю. Курляндського). Ортопедичні заходи лікування при несправжніх суглобах. Причини неправильного зростання відламків. Принципи лікування переломів, що неправильно зрослися з повністю збереженими зубними рядами, частковою і повною втратою зубів.	4
17.	Набуті дефекти твердого і м'якого піднебіння. Методи їх протезування. Ектопротези вуха, носа, ока. Анатомо-фізіологічні особливості твердого та м'якого піднебіння. Етіологія, клініка та патогенез дефектів твердого та	2

	м'якого піднебіння. Класифікація дефектів твердого і м'якого піднебіння за Курляндським. Виготовлення obturatorів при дефектах твердого піднебіння. Виготовлення obturatorів при дефектах м'якого піднебіння. Методи фіксації obturatorів. Показання до виготовлення ectoprotezів. Ectoprotezi носа, вуха, орбіти ока, складні щелепно-лицеві протези. Методи виготовлення. Способи фіксації. Методика отримання маски обличчя.	
18.	Протезування при резекції верхньої і нижньої щелеп. Післяопераційні дефекти щелепно-лищевої ділянки. Клініка, методи ортопедичного лікування Протезування після резекції верхньої щелепи. Однобічний безпосередній резекційний протез за Османом. Протезування після однобічний або двобічний резекції беззубою верхньої щелепи. Клініка, методи ортопедичного лікування після резекції нижньої щелепи. Однобічний безпосередній резекційний протез за Османом. Протезування після резекції підборідного відділу, однобічний або двобічний резекції нижньої щелепи.	2
19.	Загальна характеристика основних видів протезування. Методики отримання відбитків. Відбиткові матеріали. Клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних та умовно-знімних протезів з опорою на імпланти. Особливості фіксації протезних конструкцій. Переваги та недоліки незнімних та умовно-знімних конструкцій. Загальна характеристика основних видів протезування. Тимчасове протезування на етапах ортопедичної реабілітації з використанням методу дентальної імплантації. Види супраструктур. Методика отримання відбитків. Відбиткові матеріали, які застосовуються в процесі імплантаційного лікування. Методики отримання реєстрату прикусу. Клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних та умовно-знімних протезів з опорою на імпланти. Особливості фіксації протезних конструкцій.	2
20.	Формуючі протези. Формуючі апарати при пластиці м'яких тканин. Формуючі апарати при пластиці губи та підборіддя. Методи фіксації формуючих апаратів. Методики отримання відбитків та визначення центрального співвідношення при виготовленні формуючих апаратів. Фіксуючі апарати. Вибір апарату для фіксації відламків нижньої щелепи при остеопластиці в залежності від клінічної ситуації.	2
21.	Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних конструкцій з опорою на імпланти. Знімні протези на сферичних абатментах. Балкова система фіксації. Переваги та недоліки знімних конструкцій. Критерії ефективності стоматологічної імплантації. Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації. Їх усунення та профілактика.* Клініко-лабораторні етапи виготовлення знімних конструкцій з опорою на імпланти. Знімні протези на сферичних абатментах. Балкова система фіксації. Основи професійної та особистої гігієни на різних етапах ортопедичної реабілітації з використанням дентальних імплантів. Критерії ефективності стоматологічної імплантації. Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації. Їх усунення та профілактика. Періімплантит. Фактори, які сприяють прогресуючому руйнуванню кістки.	2
25.	Підсумкове заняття. Контроль практичних навичок.	2
	РАЗОМ за 10 семестр	54

3.4. Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає:

- опрацювання тем, які не входять до тем аудиторних занять;
- підготовка до практичних занять;
- підготовка до контролю підсумкових занять та складання практичних навичок.

№ з/п	Тема	Кіл-ть годин
I	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять	16
1.	Виготовлення повних знімних протезів за технологіями Kulzer, Ivoclar, Vita, за методикою Gerber.	4
2.	Сучасні відбиткові матеріали для зняття функціональних відбитків.	4
3.	Протезування пацієнтів з повною відсутністю зубів геронтологічного віку.	4
4.	Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних шин. Клініко-технологічні етапи виготовлення знімних шин.	4
II	Підготовка до практичних занять	86
III	Підготовка до підсумкових занять, захисту історії хвороби та складання практичних навичок.	6
	РАЗОМ	108

3.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідного чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом зі складанням підсумкового заліку з навчальної дисципліни. Полягає у підготовці доповідей (презентацій), що базується на самостійному вивченні частини програмового матеріалу, систематизації, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичного застосування знань студента з навчального курсу і може бути реалізована у вигляді:

- Створення навчальних відеофільмів, мультимедійних презентацій;
- Виготовленні засобів для унаочнення навчання (навчальних стендів, моделей, препаратів, тощо);
- Підготовці наукових студентських робіт та доповіді на наукових студентських конференціях;
- Участі у фахових студентських олімпіадах з дисципліни;
- Участі у конкурсах професійної майстерності.

4. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія» використовуються наступні методи навчання:

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види вправлення, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики).
- пояснювально-ілюстративні або інформаційно-рецептивні, які передбачають пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;
- метод проблемного викладу, котрий полягає в тому, що викладач ставить проблему і сам її вирішує, демонструючи протиріччя, якими характеризується процес пізнання, при цьому завдання студентів полягає в контролюванні послідовності викладення матеріалу, суттєвості доказів, прогнозуванні наступних кроків викладача; цей МН реалізується шляхом навчання студентів на проблемних ситуаціях з метою успішної попередньої підготовки до майбутньої роботи в реальних умовах практичних лікувальних закладів;
- частково-пошуковий або евристичний, спрямований на оволодіння окремими елементами пошукової діяльності, наприклад: викладач формулює проблему, студенти – гіпотезу;
- дослідницький, сутність якого полягає у організації викладачем пошукової творчої діяльності студентів шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань.

Також використовуються методи навчання:

- що забезпечують сприймання і засвоєння знань студентами (лекції, самостійна робота, інструктаж, консультація);

- для застосування знань і набуття й закріплення умінь і навичок (практичні заняття, контрольні завдання, робота в клініці, проведення практики);
- для перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок;
- для заохочення і покарання.

В ортопедичній стоматології перевагу надають **активним методам навчання**, які спонукають студентів до активної розумової і практичної діяльності в процесі оволодіння навчальним матеріалом. Активне навчання припускає використання такої системи методів, яка направлена головним чином не на виклад викладачем готових знань, їх запам'ятовування і відтворення, а на самостійне оволодіння знаннями, і уміннями в процесі активної пізнавальної і практичної діяльності тобто не його вчать, а він вчиться.

До активних методів навчання відносяться:

- тематичні дискусії;
- мозковий штурм;
- імітаційні завдання;
- проблемний виклад;
- частково-пошукові, дослідницькі, евристичні методи;
- презентації;
- тренінги;
- ділова гра «Допуск в клініку»;
- професійний конкурс «Моя перша коронка»

Максимальна ефективність навчання досягається за умови раціонального системного поєднання різних методів.

5. Методи контролю

Для ефективної перевірки рівня засвоєння студентами знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» використовують різні методи й форми контролю.

Найпоширенішим методами контролю є: усний контроль, письмовий, тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.

Контроль шляхом **усного опитування** сприяє опануванню логічним мисленням, виробленню і розвитку навичок аргументувати, висловлювати свої думки грамотно, образно, емоційно, обстоювати власну думку.

Усне опитування передбачає таку послідовність: формулювання запитань (завдань) з урахуванням специфіки навчальної дисципліни й вимог програми; підготовка студентів до відповіді та її викладу знань; корегування викладених у процесі відповіді знань; аналіз і оцінювання відповіді.

Письмовий контроль. Призначення цього контролю – з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, уміннями й навичками з навчальної дисципліни, визначення їхньої якості – правильності, повноти, точності, усвідомленості, уміння застосувати теоретичні знання на практиці.

Письмова перевірка здійснюється у формі перевіркової (контрольної) роботи, написання розгорнутої відповіді на питання, тощо. Теми перевіркової (контрольної) роботи, завдання, вправи охоплюють програмний матеріал, є чітко сформульовані для виявлення знання фактичного матеріалу, відповідають рівню знань студентів і водночас вимагають від студента певних зусиль, необхідних для їх виконання. Домашні завдання (залежно від специфіки навчальної дисципліни) можуть виконуватися у вигляді написання коротких конспектів, замальовок, рефератів по темах, що винесені для самостійного опрацювання.

Основна перевага письмової перевірки – це те, що за короткий термін викладач має змогу скласти чітке уявлення про знання багатьох студентів. Результати перевірки чітко фіксовані. Письмові роботи зберігаються. Студенти мають змогу з'ясувати з викладачем деталі й неточності у власних відповідях, провести самоаналіз.

Тестовий контроль використовується для визначення рівня сформованості знань і умінь з дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології». Виокремлюють тести відкритої форми (із вільно конструйованими відповідями) і тести закритої форми (із запропонованими відповідями).

Тестовий контроль використовують з метою визначення вхідного рівня знань та оцінки

самопідготовки студента до кожної теми практичного заняття, а також перед виведенням підсумкових оцінок, як допуск до складання ПМК. Крім того, тести слугують засобом внутрішнього контролю для порівняння, визначення рівнів успішності окремих груп студентів, порівняльної характеристики різних форм і методів викладання.

Приклади тестових завдання для проведення поточного та підсумкового контролю.

Задача 1

Пацієнт К., 48 р. звернувся з метою протезування. Об'єктивно: відсутні 35, 36, 37, 46, 47 зуби; прикус ортогнатичний, слизова оболонка без патологічних змін. Зуби, що залишилися на нижній щелепі, стійкі, інтактні, з добре вираженим екватором та фісурами. Яку ортопедичну конструкцію рекомендовано?

- A. Бюгельний протез*
- B. Незнімні протези.
- C. Малі сідлоподібні протези.
- D. Частковий пластинковий протез.
- E. Консольні протези.

Задача 2

У пацієнта Д., 45 р., двосторонній кінцевий дефект зубного ряду верхньої щелепі, обмежений іклами. Якою повинна бути дистальна межа базису пластинчастого протеза?

- A. Близькою до максимальної *
- B. Не доходить до лінії "А" на 1 см.
- C. Не перекривати верхньощелепові горби.
- D. Перекривати лінію "А" на 0,5 см.
- E. Довільної конфігурації.

Задача 3

Пацієнт А. 67 років, проходив лікування в клініці ортопедичної стоматології з приводу часткової адентії. Планом ортопедичного лікування було передбачено виготовлення часткових знімних пластинкових протезів. При обстеженні було встановлено, що у пацієнта III група дефектів зубних рядів. Пацієнт з'явився в клініку для фіксації співвідношення щелеп. Який клінічний етап передусе етапу фіксації ЦС?

- A. Обстеження.
- B. Отримання відбитків*
- C. Перевірки конструкції часткових знімних протезів.
- D. Відливки моделей та виготовлення воскових шаблонів з прикусними валиками.
- E. Постановки штучних зубів.

Такий вид контролю дає змогу ефективніше використовувати час, ставить перед усіма студентами однакові вимоги, допомагає уникати надмірних хвилювань. Тестова перевірка унеможливує випадковість в оцінюванні знань, стимулює студентів до самоконтролю. Однак тест може виявити лише знання фактів, він заохочує до механічного запам'ятовування, а не до роботи думки.

Програмований контроль. Реалізується шляхом пред'явлення усім студентам стандартних вимог, що забезпечується використанням однакових за кількістю і складністю контрольних завдань, запитань. При цьому аналіз відповіді, виведення і фіксація оцінки здійснюється за допомогою індивідуальних автоматизованих засобів.

Практична перевірка застосовується для оцінки оволодіння системою практичних професійних умінь і навичок, і проводиться під час проведення практичних занять та підсумкових модульних контролів. Така перевірка дає змогу виявити, якою мірою студент усвідомив теоретичні основи цих дій.

Метод самоконтролю. Його суттю є усвідомлене регулювання студентом своєї діяльності задля забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим завданням, вимогам, нормам, правилам, зразкам. Мета самоконтролю – запобігання помилкам і виправлення їх. Показник сформованості самоконтролю – усвідомлення студентом правильності плану діяльності та її операційного складу, тобто способу реалізації цього плану.

Метод самооцінки. Передбачає об'єктивне оцінювання студентом досягнутих результатів.

Для формування здатності до самоконтролю і самооцінки викладач мотивує виставляння оцінки,

пропонує студентів самому оцінити свою відповідь. Дієвим засобом є й організація взаємоконтролю, рецензування відповідей товаришів. При цьому студент ознайомлюється із нормами й критеріями оцінювання знань. Взяття до уваги результатів самоконтролю і самооцінки знань викладачем при виставленні кінцевої оцінки робить їх вагомими, позитивно впливає на формування відповідальності за навчальну роботу, на виховання чесності, принципності, почуття власної гідності, дотримання принципів академічної доброчесності.

Оцінювання самостійної роботи: оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при захисті реферату та при підсумковому модульному контролі.

6. Оцінка поточної успішності студента при вивченні

Блоків № 5, 6 у 9 та 10-му семестрах

Оцінювання поточної навчальної діяльності здобувача здійснюється на кожному занятті з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти, наведених у таблиці.

Блок 5 у 9 семестрі	Min/Max кількість балів	Блок 6 у 10 семестрі	Min/Max кількість балів
Практична робота № 1	4,4 – 7,5	Практична робота № 1	2,6 – 4,4
За 16 практичних робіт	4,7×16 – 7,5×16	За 27 практичних робіт	2,6×27 – 4,4×27
Разом за 20 занять	70-120	Разом за 27 занять	70-120
Підсумковий контроль	50-80	Підсумковий контроль	50-80
Всього балів	200	Всього балів	200

Критерії оцінювання знань у 9 семестрі

Оцінкою 6,75-7,5 балів та 70-80 балів на заліку/екзамені (А за шкалою ECTS та 5 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється, якщо вона демонструє глибокі знання всіх теоретичних положень і вміння застосовувати теоретичний матеріал для практичного аналізу і не має ніяких неточностей.

Оцінкою 5,25-6,7 балів та 60-69 балів на заліку/екзамені (В та С за шкалою ECTS та 4 за національною шкалою) відповідь оцінюється, якщо вона показує знання всіх теоретичних положень, вміння застосовувати їх практично, але допускаються деякі принципові неточності.

Оцінкою 4,4-5,2 балів та 50-59 балів на заліку/екзамені (D та E за шкалою ECTS та 3 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється за умови, що він знає головні теоретичні положення та може використати їх на практиці.

Критерії оцінювання знань у 10 семестрі

Оцінкою 3,96-4,4 балів та 70-80 балів на заліку/екзамені (А за шкалою ECTS та 5 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється, якщо вона демонструє глибокі знання всіх теоретичних положень і вміння застосовувати теоретичний матеріал для практичного аналізу і не має ніяких неточностей.

Оцінкою 3,0-3,9 балів та 60-69 балів на заліку/екзамені (В та С за шкалою ECTS та 4 за національною шкалою) відповідь оцінюється, якщо вона показує знання всіх теоретичних положень, вміння застосовувати їх практично, але допускаються деякі принципові неточності.

Оцінкою 2,6-2,9 балів та 50-59 балів на заліку/екзамені (D та E за шкалою ECTS та 3 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється за умови, що він знає головні теоретичні положення та може використати їх на практиці.

7. Підсумкова семестрова атестація

Форма підсумкового контролю успішності навчання – семестрова підсумкова атестація (СПА).

Система поточного та підсумкового контролю.

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді:

- поточного контролю, що здійснюється на кожному практичному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу;
- тематичного контролю, рубіжного контролю, що проводиться після завершення певного етапу навчання на практичних підсумкових заняттях.
Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:
- тестовий контроль; розв'язування ситуаційних задач;
- структуровані письмові роботи;
- структурований за процедурою контроль практичних навичок та умінь відповідно до переліку практичних навичок до кожного заняття.

Приклади тестових завдання для проведення поточного та підсумкового контролю

Задача 1

Пацієнту Р, 36 років, який звернувся в клініку ортопедичної стоматології, з метою уточнення діагнозу призначено додаткове обстеження. В результаті дослідження було отримано графічний запис траєкторій суглобових шляхів та чисельне значення кутів нахилу суглобових шляхів. Який метод обстеження було застосовано?

- A. мастікаціографію
- B. функціографію
- C. ортопантомографію
- D. аксіографію*
- E. електроміографію

Задача 2

Пацієнтка В, 37 років, звернулася зі скаргами на неестетичний вигляд верхніх фронтальних зубів. Об'єктивно: 11,21 зуби змінені в кольорі, з пломбами 4 кл за Блеком (займають бл.65% поверхні, порушене крайове прилягання). На прицільній рентгенограмі – періапікально у коренів 11,21 - ділянки розрідження кісткової тканини з нечіткими контурами (хронічний гранулюючий періодонтит), в каналах пломбувальна маса відсутня. Якими мають бути першочергові дії стоматолога?

- A. замінити пломби на фотополімерну реставрацію
- B. відновити зуби пластмасовими коронками
- C. відновити зуби штапованими комбінованими коронками
- D. відновити зуби суцільнолитими комбінованими коронками
- E. провести ендодонтичне лікування 11,21*

Задача 3

Пацієнтці, яка звернулася зі скаргами на руйнування 17 зуба, планується виготовлення суцільнолитой металевої коронки. Яким чином треба відпрепарувати пришийкову ділянку 17 зуба?

- A. без уступу
- B. з коловим уступом під 90
- C. з коловим уступом під 135
- D. з коловим символом уступу*
- E. з уступом вестибулярно і апроксимально, символом уступу з орального боку

Задача 4

Пацієнт М, 56 років, звернувся зі скаргами на втрату 22,23 зубів. Об'єктивно: прикус ортогнатичний, 21,24 зуби інтактні, стійкі. вкажіть найбільш раціональну конструкцію для заміщення дефекту?

- A. адгезивний мостоподібний протез з композиту
- B. суцільнолитий комбінований консольний мостоподібний протез з опорою на 21 зуб
- C. штамповано-паяний мостоподібний протез з опорою на 21,24 зуби
- D. суцільнолитий комбінований мостоподібний протез з опорою на 21,24 зуби*
- E. можна використати будь-яку конструкцію з перерахованих

Критерії допуску до складання підсумкового контролю.

До складання підсумкового контролю допускаються студенти, які були присутні на всіх практичних заняттях та лекціях, або відпрацювали пропущені заняття в установленому порядку, та набрали мінімальну кількість. Студенти, які мають заборгованість на кінець семестру, ліквідують її тільки з дозволу декана факультету. Сума балів для допуску утворюється від суми балів поточної успішності та балів за практичні навички та становить мінімально 70 балів та максимальна кількість – 120 балів. Позитивна оцінка на кожному практичному занятті в кожному семестрі навчання може коливатися, в залежності від кількості практичних занять. Оцінка нижче мінімальної кількості балів означає «незадовільно», таке заняття не зараховане і підлягає відпрацюванню в установленому порядку.

Підсумковий контроль на 4-му курсі в 7, 8 семестрі здійснюється після закінчення практичних занять у вигляді заліку згідно графіку навчально-методичного відділу ЧНУ.

Підсумковий контроль складається з перевірки теоретичних знань та практичних навичок. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль дорівнює 80 балів, мінімальна – 50. Перескладання підсумкового контролю проводиться 2 рази.

Таким чином загальна успішність з навчальної дисципліни складається:

- а) поточна успішність;
- б) практичні навички;
- в) підсумковий контроль (залік, усна відповідь).

Сума балів за семестр складає: поточна успішність – 70-120 балів, підсумковий контроль 50-80 балів максимально разом 200 балів, мінімально - 120.

До складу білета на семестрову атестацію входять 2 теоретичних та 2 практичних питання. По одному з кожного розділу блоку. Так до одного білету на залік 6-го семестру входять: з Блоку 1 – одне теоретичне + одне практичне та з Блоку 2 також 1 теоретичне + 1 практичне.

Приклад «0» білета с ПСА у 5 семестрі

Білет № 0

1. Оцінка оклюзійних співвідношень зубних рядів. Оклюзіографія. Електронний аналіз оклюзії Т-Скан.
– **максимальна кількість балів – 20.**
2. Кламери – класифікації, конструкції, методи виготовлення. Фактори, що обумовлюють вибір типу кламеру.
– **максимальна кількість балів – 20.**
3. Отримати відбиток для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій.
– **максимальна кількість балів – 20.**
4. Планування конструкції часткового знімного протеза.
– **максимальна кількість балів – 20.**

Всього максимальна кількість балів 80 балів.

Критерії допуску до складання підсумкового контролю.

До складання підсумкового контролю допускаються студенти, які були присутні на всіх практичних заняттях та лекціях, або відпрацювали пропущені заняття

Оцінка з дисципліни в екзаменаційній відомості також виставляється за традиційною (національною) 4-бальною шкалою на основі кількості балів за всі розділи, що передбачені програмою дисципліни.

Шкала переведу середньої кількості балів за всі розділи, що передбачені програмою з дисципліни, у традиційну оцінку за 4-бальною шкалою

Кількість балів за визначені розділи дисципліни	Традиційна оцінка за 4-бальною шкалою
120 – 139,99	3

140 – 179,99	4
180 – 200	5

У разі, якщо студент не пересклав хоча б один підсумковий модульний контроль до початку нового семестру, він одержує за дисципліну традиційну оцінку «2» і оцінку ECTS «F», що є підставою для відрахування.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – семестрова підсумкова атестація (СПА).

7.1. Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до семестрової підсумкової атестації (Екзамен 9 семестр)

Блок 5. «Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепного апарату».

Розділ 15. Атипове протезування.

1. Зміни, що виникають в зубо-щелепній системі при частковій втраті зубів.
2. Рефлекси жувальної системи.
3. Поняття про атипове протезування.
4. Жувальна ланка. Склад кожного аналізатора.
5. Види спеціальної підготовки ротової порожнини до ортопедичного лікування.
6. Механізм перебудови жувальних рефлексів.
7. Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів.
8. Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень.
9. Зниження міжальвеолярної висоти, як ускладнення патологічного стирання зубів.
Симптомокомплекс Костена.
10. Методи ортопедичного лікування патологічного стирання твердих тканин зубів при локалізованій формі.
11. Методи відновлення міжальвеолярної висоти при генералізованій формі патологічного стирання твердих тканин зубів.
12. Особливості ортопедичного лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм і ускладнень.
13. Етіологія вторинних деформацій зубних рядів.
14. Клінічні прояви вторинних деформацій зубних рядів.
15. Класифікації вторинних деформацій зубних рядів.
16. Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Оклюзограма.
17. Методи лікування вторинних деформацій зубних рядів.
18. Етіологія та патогенез функціональних порушень СНЩС.
19. Клініка та диференційна діагностика артрозів.
20. Клініка та диференційна діагностика дисфункційних станів.
21. Клініка та диференційна діагностика вивихів та підвивихів.
22. Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями СНЩС.
23. Ортопедичні методи лікування захворювань СНЩС.

Розділ 16. Ортопедичні методи лікування захворювань тканин пародонту.

24. Сучасна уява про етіологію та патогенез захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів.
25. Класифікації захворювань пародонта.
26. Основні та допоміжні методи діагностики захворювань пародонта.
27. Функціональні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта.
28. Одонтопародонтограма В.І.Курляндського.
29. Поняття про функціональну патологію. Травматична оклюзія.
30. Прямий та відображений травматичний вузол. Клініка та лікування.
31. Біомеханічні основи шинування зубів.
32. Показання та терміни тимчасового шинування. Види тимчасових шин. Методи виготовлення.
33. Показання до включення зубів у незнімні шини. Види незнімних шин.

34. Показання до виготовлення знімних шин. Види знімних шин.
35. Порівняльна характеристика незнімних та знімних шин при захворюваннях пародонта.
36. Показання до виготовлення шин-протезів. Безпосереднє протезування.

Розділ 17. Імплантологія

37. Імплантація. Показання та протипоказання для проведення імплантації.
38. Види імплантатів. Показання до застосування.
39. Одноетапна імплантація. Показання до проведення. Методика оперативного втручання.
40. Двоетапна імплантація. Показання до проведення. Методика оперативного втручання.

7.2. Перелік практичних навичок для підготовки студентів до семестрової підсумкової атестації (Екзамен 9 семестр)

Блок 5. «Ортопедичні методи лікування захворювань зубо-щелепного апарату»

Змістовий модуль 16. Атипове протезування.

1. Отримати повний анатомічний відбиток з верхньої щелепи з зубами альгінатною масою для виготовлення діагностичної моделі.
2. Отримати повний анатомічний відбиток з нижньої щелепи з зубами альгінатною масою для виготовлення діагностичної моделі.
3. Відлити діагностичну модель
4. Вивчити діагностичні моделі в артикуляторі.
5. Вивчити діагностичні моделі, поставити діагноз.
6. Вивчити діагностичні моделі, поставити діагноз та скласти план лікування.
7. Вивчити діагностичні моделі в паралелометрі.
8. Визначте ознаки прикусу, що знижується.
9. Отримати оклюзограму.
10. Провести аналіз оклюзограми.
11. Провести вибіркове пришліфування зубів.
12. Визначити центральне співвідношення щелеп з відновленням висоти прикусу при патологічному стиранні твердих тканин зубів.
13. Провести аналіз рентгенограми СНЩС.

Змістовий модуль 17. Ортопедичні методи лікування захворювань тканин пародонту.

14. Визначити ступінь рухомості фронтальних зубів нижньої щелепи.
15. Визначити ступінь рухомості бокових зубів верхньої щелепи.
16. Визначити ступінь рухомості бокових зубів нижньої щелепи.
17. Підготувати фронтальні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини при локальованій формі пародонтиту.
18. Підготувати бічні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини при локальованій формі пародонтиту.
19. Підготувати фронтальні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини за Хоцяновським при локальованій формі пародонтиту.
20. Провести вивчення моделі в паралелометрі при виготовленні знімної суцільнолітої шини.

7.3. Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до семестрової підсумкової атестації (Залік 10-й семестр)

Блок 6. «Субординатура» Змістовий модуль 17. Незнімне протезування

Розділ № 18. Незнімне протезування

1. Послідовність обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Амбулаторна карточка ортопедичного хворого. Значення її як юридичного та науково-медичного документу.
2. Клінічні та лабораторні методи дослідження зубо-щелепної системи в клініці ортопедичної стоматології.
3. Функціональні методи дослідження зубо-щелепної системи в клініці ортопедичної стоматології.
4. Діагностичний процес в клініці ортопедичної стоматології.
5. Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Можливі ускладнення.
6. Показання до виготовлення штучних коронок. Вимоги до штучних коронок.
7. Особливості препарування зубів під різні види штучних коронок.
8. Наслідки преперування твердих тканин зубів. Необхідність використання тимчасових конструкцій.
9. Порівняльна характеристика різних видів штучних коронок.
10. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штампованої коронки.
11. Клініко-лабораторні етапи виготовлення пластмасової коронки.
12. Клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолітої коронки.
13. Клініко-лабораторні етапи виготовлення комбінованої штампованої коронки.
14. Клініко-лабораторні етапи виготовлення металокерамічної та металопластмасової коронки. Механізм фіксації облицзовального матеріалу.
15. Класифікація дефектів твердих тканин зубів (В.С.Куриленко, Д.Н.Цитрин, Вlak). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зубів ІРОПЗ за Мілікевичем.
16. Загальні принципи формування порожнини для вкладок. Формування порожнини при I, II, III, IV, V за Вlak.
17. Різні види вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay).
18. Клініко-лабораторні етапи протезування вкладками. Прямий, непрямий та комбінований методи виготовлення вкладок.
19. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин зубів литими металевими, керамічними, пластмасовими вкладками. Технологія їх виготовлення.
20. Технологія виготовлення вкладок CAD/CAM.
21. Показання до застосування штифтових конструкцій. Конструктивні елементи штифтових зубних протезів.
22. Клініко-лабораторні етапи виготовлення різних конструкцій штифтових зубів.
23. Суцільноліті, суцільноліті розбірні куксові вкладки. Показання до застосування та технологія виготовлення.
24. Поняття про мостоподібні протези. Показання та протипоказання до виготовлення мостоподібних протезів.
25. Вибір та обґрунтування конструкції мостоподібного протезу в залежності від розміру та топографії дефекту зубного ряду.
26. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяного мостоподібного протеза.
27. Клініко-лабораторні етапи виготовлення пластмасового мостоподібного протеза.
28. Клініко-лабораторні етапи виготовлення комбінованого штамповано-паяного мостоподібного протеза.
29. Клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолітого мостоподібного протеза.
30. Клініко-лабораторні етапи виготовлення комбінованого суцільнолітого мостоподібного протеза (металокерамічного, металопластмасового).
31. Біомеханіка мостоподібних протезів. Вимоги до опорних зубів.
32. Принципи конструювання мостоподібних протезів.
33. Показання до використання різних опорних елементів у мостоподібних протезах. Конструкції опорних елементів.
34. Конструкції мостоподібних протезів, показання до їх використання.
35. Види фіксуючих цементів (фосфатні, склоіономерні, карбоксилатні), показання до їх застосування.
36. Порівняльна характеристика паяних, непаяних та суцільнолітих мостоподібних протезів.
37. Негативний вплив незнімних протезів на стан тканин протезного поля. Профілактика ускладнень незнімного протезування

Розділ № 19. Знімне протезування

38. Функціональна топографія зубощелепної системи при частковій втраті зубів.
39. Функціональна топографія зубощелепної системи при повній втраті зубів.
40. Обґрунтування меж часткових знімних пластинкових протезів.
41. Обґрунтування меж повних знімних пластинкових протезів.
42. Основи артикуляції. Оклюзія і артикуляція в ортопедичній стоматології.
43. Біомеханіка рухів нижньої щелепи.
44. Класифікація апаратів, що відтворюють рухи нижньої щелепи (артикулятори, оклюдатори).
45. Особливості визначення центрального співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів за Бетельманом.
46. Порівняльна оцінка різних методів визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів (за ЦІТО, за Г.І.Сидоренко, за Шиловой-Мірошніченко).
47. Основні орієнтири для постановки штучних зубів при частковій та повній втраті зубів. Правила підбору штучних зубів.
48. Правила постановки штучних зубів (за Гізі, Васильєвим, Коником).
49. Особливості постановки штучних зубів по сферичній поверхні, по індивідуально сформованим оклюзійним кривим.
50. Функціональні відбитки, поняття, класифікація, методика отримання в залежності від умов протезного ложа.
51. Фіксація та стабілізація протезів. Класифікація методів фіксації за Баяновим. Фактори, які забезпечують фіксацію та стабілізацію часткових та повних знімних пластинкових протезів.
52. Перевірка конструкції часткових і повних знімних протезів, правильності визначення центральної оклюзії та постановки зубів.
53. Перевірка правильності визначення центральної оклюзії. Можливі помилки, способи усунення.
54. Перевірка правильності побудови протетичної площини та визначення меж протезу.
55. Корекція та накладання пластинкових протезів. Оцінка їх якості.
56. Механізм звикання до зубних протезів (В.Ю. Курляндський, І.С. Рубінов, Г.Б. Шилова). Безпосереднє протезування.
57. Основні матеріали для знімного протезування (пластмаси, керамічні маси), їх характеристика.
58. Порівняльна характеристика бюгельних та мостоподібних протезів.
59. Порівняльна характеристика бюгельних та часткових знімних пластинкових протезів.
60. Складові частини дугового протезу, їх призначення.
61. Особливості розташування елементів дугового протезу на верхній щелепі в залежності від клінічної картини.
62. Особливості розташування елементів дугового протезу на нижній щелепі в залежності від клінічної картини.
63. Показання до використання різних методів паралелометрії.
64. Значення паралелометрії при протезуванні бюгельними протезами.
65. Вибір методу фіксації дугового протезу в залежності від клінічної картини.
66. Вибір конструкції дугового протезу в залежності від дефекту зубного ряду нижньої щелепи.
67. Вибір конструкції дугового протезу в залежності від дефекту зубного ряду верхньої щелепи.
68. Принцип розподілу жувального навантаження дуговим протезом при використанні різних методів фіксації.
69. Атачмени. Показання до використання. Класифікація.
70. Клініко-лабораторні етапи виготовлення дугового протезу.
71. Можливі помилки при виготовленні бюгельного протезу. Методи їх усунення.
72. Класифікація груп дефектів зубних рядів для визначення центрального співвідношення щелеп за А.І.Бетельманом. Особливості визначення центрального співвідношення щелеп при I-III групах.
73. Порівняльна характеристика біомеханіки бюгельних та мостоподібних протезів.
74. Порівняльна характеристика біомеханіки бюгельних та часткових знімних пластинкових протезів.
75. Етапи перевірки каркасу дугового протезу, вимоги до нього.
76. Послідовність і особливості корекції дугового протезу. Накладання дугового протезу.
77. Способи компенсації усадки металу при відливанні металевого каркасу.
78. Сплави металів для виготовлення каркасу дугового протезу.
79. Допоміжні матеріали, які використовуються при виготовленні бюгельних протезів.
80. Відновлення жувальної ефективності за допомогою бюгельних протезів (за даними Шиловой Г.Б.).

Розділ № 20. Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепної системи.

81. Види стабілізації рухів зубів. Класифікація шинуючих конструкцій.

82. Тимчасове шинування. Показання, терміни. Вимоги до тимчасових шин. Сучасні технології виготовлення.
83. Етапи виготовлення тимчасових шинуючих конструкцій.
84. Постійне незнімне шинування. Показання. Конструктивні особливості незнімних шин.
85. Поняття про функціональну патологію. Травматична оклюзія. Види.
86. Основні та домоміжні методи діагностики захворювань тканин пародонта. Функціональні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта.
87. Рефлекси жувальної системи. Жувальна ланка.
88. Поняття про атипове протезування. Механізми перебудови жувальних рефлексів. Види спеціальної підготовки ротової порожнини до ортопедичного лікування.
89. Етіологія, патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Клініка.
90. Класифікація патологічного стирання твердих тканин зубів. Діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів та його ускладнення.
91. Методи ортопедичного лікування патологічного стирання твердих тканин зубів при локалізованій формі.
92. Особливості ортопедичного лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічної форми та ускладнень.
93. Етіологія, класифікація, клінічні прояви вторинних деформацій зубних рядів.
94. Методи лікування вторинних деформацій зубних рядів.
95. Етіологія та патогенез функціонального порушень скронево-нижнещелепного суглобу.
96. Методи обстеження пацієнтів із захворюванням скронево-нижнещелепного суглобу.
97. Ортопедичні методи лікування скронево-нижнещелепного суглобу.

Розділ № 29. Щелепно-лицева ортопедія.

98. Щелепно-лицева ортопедія. Поняття, мета та завдання.
99. Класифікації шин та апаратів при лікуванні переломів щелеп (Бетельман, Катц)
100. Поняття про переломи переломи щелеп. Класифікація переломів верхньої та нижньої щелеп.
101. Механізми зміщення відламків при переломах щелеп.
102. Контрактури. Етіологія, патогенез. Лікування, профілактика.
103. Дефекти твердого та м'якого піднебіння, етіологія, класифікація.
104. Алгоритм обстеження хворого з ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки.
105. Клініка ускладнених переломів нижньої щелепи.
106. Медичне та соціально-психологічне значення ектопротезів.

7.4. Перелік практичних навичок для підготовки студентів до семестрової підсумкової атестації (Залік 10-й семестр)

Блок 6. «Субодинатура»

1. Отримати частковий анатомічний відбиток різними відбитковими матеріалами.
2. Отримати повний анатомічний відбиток з верхньої щелепи з зубами різними відбитковими матеріалами.
3. Отримати повний анатомічний відбиток з нижньої щелепи з зубами різними відбитковими матеріалами.
4. Отримати оклюзійний відбиток з бічної ділянки зубних рядів силіконовим матеріалом.
5. Отримати повний анатомічний відбиток з коронками.
6. Отримати повний анатомічний відбиток з беззубої верхньої щелепи.
7. Отримати повний анатомічний відбиток з беззубої нижньої щелепи.
8. Припасувати індивідуальну ложку на верхню беззубу щелепу.
9. Припасувати індивідуальну ложку на нижню беззубу щелепу.
10. Отримати функціональний відбиток з верхньої беззубої щелепи, враховуючи піддатливість слизової оболонки протезного ложа.
11. Отримати функціональний відбиток з нижньої беззубої щелепи, враховуючи піддатливість слизової оболонки протезного ложа.
12. Визначити ступінь піддатливості слизової оболонки протезного ложа при повній відсутності зубів на верхній та нижній щелепі.

13. Відпрепарувати зуб під штучну (штамповану, пластмасову, комбіновану, суцільнолітну, металокерамічну) коронку.
14. Відпрепарувати зуби під суцільнолітний мостоподібний протез.
15. Перевірити відповідність вимогам штучної (штампованої, пластмасової, комбінованої, суцільнолітної, металокерамічної) коронки.
16. Перевірити відповідність вимогам мостоподібного протезу.
17. Накреслити межі часткового знімного пластинкового протезу на верхню щелепу при різних класах дефектів зубних рядів за Кенеді.
18. Накреслити межі часткового знімного пластинкового протезу на нижню щелепу при різних класах дефектів зубних рядів за Кенеді.
19. Накреслити конструкцію бюгельного протезу на верхню щелепу при різних класах дефектів зубних рядів за Кенеді.
20. Накреслити конструкцію бюгельного протезу на нижню щелепу різних класах дефектів зубних рядів за Кенеді.
21. Визначити центральне співвідношення щелеп при повній відсутності зубів за ЦІТО.
22. Визначити центральне співвідношення щелеп при повній відсутності зубів за допомогою гіпсблоків за методикою Г.І. Сидоренко.
23. Перевірити конструкцію часткового знімного протезу.
24. Перевірити конструкцію повного знімного протезу.
25. Визначити можливі помилки при перевірці конструкції повних знімних протезів.
26. Побудувати протетичну площину при повній відсутності зубів.
27. Провести креслення воскових шаблонів.
28. Зафіксувати нейтральне положення нижньої щелепи.
29. Визначити висоту прикусу при повній відсутності зубів.
30. Визначити центральне співвідношення щелеп при I-III групах дефектів зубних рядів за А.І. Бетельманом.
31. Перевірити каркас бюгельного протезу на верхню щелепу.
32. Перевірити каркас бюгельного протезу на нижню щелепу.
33. Провести корекцію часткового знімного протезу в ділянці природніх зубів.
34. Провести корекцію часткового знімного протезу в області меж протезу.
35. Провести корекцію часткового знімного протезу в області штучних зубів.
36. Провести корекцію часткового знімного протезу в ділянці підвищеного тиску.
37. Провести корекцію базису повного знімного протезу.
38. Провести корекцію оклюзійних поверхонь повних знімних протезів.
39. Провести вибіркоче прищліфування при порушенні оклюзійних взаємовідношень.
40. Отримати оклюзограму.
41. Визначити ступінь рухомості зубів.
42. Зняти штучну коронку, що не відповідає вимогам.
43. Зняти мостоподібний протез, що не відповідає вимогам.
44. Провести фіксацію штучної коронки.
45. Провести фіксацію мостоподібного протезу.
46. Відлити робочу модель за частковим відбитком.
47. Відлити робочу модель за повним анатомічним відбитком.
48. Відлити розбірну робочу модель за повним анатомічним силіконовим відбитком.
49. Виготовити восковий шаблон при частковій втраті зубів.
50. Виготовити восковий шаблон при повній втраті зубів.
51. Виготовити індивідуальну ложку позалабораторним способом.
52. Підготувати фронтальні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини при локалізованій формі пародонтиту.
53. Підготувати бічні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини при локалізованій формі пародонтиту.
54. Підготувати фронтальні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини за Хоцяновським при локалізованій формі пародонтиту.
55. Провести вивчення моделі в параллелометрі за довільним методом.
56. Провести вивчення моделі в параллелометрі за методом вибору середньої вісі.

57. Провести вивчення моделі в параллелометрі за методом вибору.

Рекомендована література

Основна

1. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Палійчук І.В. Ортопедична стоматологія. – ВСВ «Медицина», 2020. – 720 с.
2. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. «Зубопротезна техніка.» - К.: Книга-плюс, 2016.- 604 с.
3. Стоматологія: у 2-х кн. Кн. 2: підруч. для мед. ун-тів, інст., акад. 2-ге вид. Затверджено МОЗ / за ред. М.М. Рожка, 2018. 992 с.
4. Король М.Д. Стоматологічне матеріалознавство / М.Д. Король, О.Д. Оджубейська, Д.М. Король, І.М. Ткаченко, В.М. Петрушанко, М.О. Рамусь, А.Д. Дорубець, Д.Д. Кіндій, Л.С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.

Додаткова література

1. Макеев В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). –Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
2. Complete dental prosthetics. Lamb, David J.(2013)
3. Complete Denture Prosthodontics by Manapallil (2011)
4. Study guide for Lecture Course Topic: «Complete dentures» (2011)

Інтернет-ресурси

1. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/metodychnyi-tsentr/>.
2. Бібліотека Національного медичного університету: <https://library.gov.ua/>.
3. <http://www.nbu.gov.ua/>.
4. <http://medstandart.net/browse/1615>